

آغاز هفته وحدت را
تبریک می‌گوییم

SHAHRARNEWS.IR	
۵شنبه	۱۲ ربيع الاول ۱۴۴۵ 28 سپتامبر ۰۹
صفحه ۴۸	صفحه روزنامه ۲۰۰۴ صفحه کوله پشتی ۱۲۰۰
صفحه ۱۲۰۰	صفحه شهرار مچله ۴۰۴۴ شماره ۴۰۰۰ تومان

شماره ۱۶۲ کوله‌بیشه منتشر شد

یادداشت
ضرورت اتکا به روحیه جهادی و ایثار*
دربنده مدیران و کارگزاران
یعقوب‌علی نظری استاندار خراسان رضوی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَاعْدُوا لَهُمْ مَا سَلَّطْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ
الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ،
به روح مطهر امام راحل و عظیم الشان، شهدای
گران قدر میهن اسلامی، شهدای دفاع
مقدس، مدافع حرم و مدافع امنیت اسلام
و درودی می‌فرستیم و یاد و خاطره همه شهیدان
را به ویژه شهید سرافراز، سردار دل‌ها سپهبد
پاسدار حاج قاسم سلیمانی، گرامی می‌داریم.
حماسه دفاع مقدس، صحنه ای ماندگار
از عشق و ایثار بود تا انسان‌های ویژه و خاص
در بطن آن ساخته شوند. این جلوه‌گاه
که سراسر زیبایی و مملو از فداکاری بود،
موجب شد تا شخصیت‌های بزرگی در آن
متولد شوند و در اذهان نسل‌های مختلف
باقی بمانند.
شهیدان و ال‌امقامی نظیر کاوه، برونسی، همت،
چراغچی، حمید و مهدی باکری، خرازی،
جهان‌آرا، بابایی، چمران، دوران، سپهبد صیاد
شیرازی و سردار دل‌ها سیدالشهدای جبهه
مقاومت سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی،
فقط بخشی از شخصیت‌های ماندگار میهن
اسلامی هستند که در میعادگاه دفاع مقدس
پرورش یافتند.

باید گفت شهیدان گران قدر ما در حماسه دفاع
مقدس برای عمل به وظایف الهی و رسیدن
به اهداف آسمانی قدم در این میدان گذاشتند
و خون خود را انتشار انقلاب اسلامی کردند
تا روز به روز این نظام قوی‌تر و مستحکم‌تر به راه
خود ادامه دهد.
آن چیزی که باید مورد توجه همه به ویژه مدیران
و کارگزاران قرار گیرد، آن است که امروز نیازمند
روحیه جهادی همانند رزمندگان دوران هشت
سال دفاع مقدس در همه امور هستیم، بنابراین
آن چیزی که می‌تواند ما را به قله پیروزی برساند،
پیروی از مکتب‌ایثار و شهادت و تقویت روحیه
جهادی در فعالیت‌هایمان است.

بار دیگر به روان پاک شهدای میهن اسلامی
درو می‌فرستیم و به مقام والای آنان ادای
احترام می‌کنیم.
در پایان، این نوشتار را با نگاه و بازخوانی
بخشی از وصیت‌نامه سردار سرافراز شهید
نورعلی شوشتری به پایان می‌رسانیم.
دیروز از هرچه داشتیم، گذشتیم؛ امروز از هرچه
بود، گذشتیم. آنجا پشت خاک ریز بودیم
و اینجا در پناه میز... دیروز دنبال گمنامی
بودیم و امروز مواظبیم ناممان گم نشود... آنجا
(جبهه) بوی ایمان می‌داد و اینجا ایمانمان
بو می‌دهد... آنجا درب اتاقمان می‌نوشتیم
یا حسین^(ع) فرماندهی از آن توست. اکنون
می‌نویسیم بدون هماهنگی وارد نشوید.
الهی، نصیرمان باش تا بصیر گردیدیم. بصیرمان
کن تا از مسیر برگردیم و از آدمیان کن تا اسیر
نگردیم...

بیابان زدایی، بی اعتبار

با اعتبارات کنونی، خراسان رضوی تا ۲۲۰ سال دیگر همچنان بیابان دارد!

۲۰

ویرانی کاروان سرای صدساله!

سرای تاریخی احمدیان یزدی چشم‌انداز روشنی ندارد

محله ثامن

آیین قدردانی از موكب داران مشهدی خدمت رسان در دهه آخر صفر برگزار شد	مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده ای خراسان رضوی اعلام کرد
خدمت به زائرینت شرف ماست	رشد ۵۳ درصدی ترانزیت کالا به آسیای مرکزی
۹	۳

روایت تاریخ سازی لشکر همیشه پیروز خراسان

به مناسبت فرارسیدن پنجم مهرماه، سالروز شکست حصر آبادان، از رزمندگان خراسانی این عملیات قدردانی شد

عکس: بهرام‌محمدیان/شهرار

او ادامه داد: مجاهدت تکاوران تیپ مخصوص
نیروی زمینی و فرماندهان ارتش در دوران فتنه
داعش در سوریه در زمانی رقم خورده که شاید امثال
کهرتی‌ها و تاریخ‌ها باز نشسته بودند، اما آن نیروی
مجاهد جوانی که به دل دشمن تکفیری می‌زد و
کاپوس آن‌ها بود، به پشتوانه این تاریخ سراسر
افتخار و پیروزی عملیات می‌کرد و اینجاست که
باید بر ضرورت استمرار این حرکت متعالی تأکید
کرد.

● نقطه عطف تاریخ جنگ
همایش گرامیداشت نام‌آوران تاریخ‌ساز عملیات
شکست حصر آبادان، مهمان دیگری هم داشت.
مشاور نظامی فرمانده کل قوا و رئیس هیئت
معارف جنگ هم در این مراسم به ذکر برخی
ویژگی‌های عملیات ثامن الائمه^(ع) پرداخت و
بیان کرد: به‌طور کلی در علم جنگ، هشت ویژگی
برای عملیات‌های نظامی مطرح است که عملیات
شکست حصر آبادان به‌عنوان یک نمونه خاص،
از معبود عملیات‌های نظامی قرن است که هر
هشت ویژگی همچون تمرکز قوا، تأمین نیروها،
غافل‌گیری، استفاده از عامل زمان و موارد دیگر
را در خود جای داده است.

به گفته امیر سرتیپ ناصر آراسته، سرعت پیشروی و
پیروزی هم در این عملیات به اندازه‌ای زیاد بود که
دشمن حتی فرصت پاتک رسمی و سازمان یافته
پیدا نکرد.
او ادامه داد: عملیات ثامن الائمه^(ع) تنها عملیات
دفاع مقدس است که از عالی‌ترین فرمانده
درگیر تا یک سرباز صفر، همه در خط مقدم
حضور پیدا کردند و در جنگ نظامی فیزیکی
مشارکت داشتند. پس از این عملیات بود که

با پیروزی انقلاب اسلامی
در سال ۱۳۵۷ و در پی
طغیان کردن حس نژادپرستی
در صدام حسین و هیئت
حاکمه دولت بعث عراق و کوبیدن بر طبل
پان عربیسم و اعلام رهبری جهان عرب توسط
صدام و اینکه اوسعدایی وقاص قرن بیستم
بوده‌می‌خواهد سردار قادسیه دیگری باشد،
با پناه جویی‌هایی از آغاز به دست‌گیری
قدرت‌ورکناری احمدحسن البکر، زمینه‌های
ایجاد روابط خصمانه تمام‌عیار بین دو کشور
رافراهم ساخت.

ارتش عراق از فروردین ۱۳۵۸ با تجاوزات
مرزی کار خود را آغاز کرد و بیش از هشتصد
مورد به مناطق مرزی ایران تجاوز کرد
تا اینکه سرانجام در ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ تهاجم
سراسری خود را از زمین، هوا و دریا علیه
کشور ما آغاز کرد. او که از حمایت‌های
سیاسی، نظامی و تبلیغی شوروی سابق
و چرخ‌سبز آمریکا برخوردار شده بود،
جنگی را آغاز کرد که به‌زعم او دیگر دشمنان
ایران اسلامی، دوسه هفته‌ای خاتمه
می‌یافت.

جنگی آغاز شد که در قرن بیستم پس
از جنگ ویتنام، طولانی‌ترین جنگ
شد. صدام حسین آتش جنگی را برافروخت
که هزینه‌های آن دو برابر هزینه جنگ جهانی
دوم شد.
صدام حسین که اهداف او تسلط بر اروندرود
و لغو قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر و تصرف سه روزه
خوزستان و رسیدن یک هفته‌ای ارتش
بعث عراق به تهران بود و حامیانش هم
بر این باور بودند، در مقابل ملتی بزرگ،
ملتی کهن، ملتی باتمدن، ملتی با فرهنگ
و ملتی متدین و مسلمان و با بهره‌گیری
از رهبری فرزانه چون امام‌راحل^(ع) ناکام
ماند.

در ماه‌های اول جنگ، نیروهای مسلح ایران
اسلامی به ویژه نیروهای سه گانه ارتش
جمهوری اسلامی با انجام عملیات‌هایی،
ارتش بعث عراق را ناکام گذاشت و جهانیان
را در حیرت فرو برد.
از روز دوم تهاجم، دلیرمدان ارتشی در نیروی
هوایی، نیروی دریایی، پدافند هوایی و نیروی
زمینی با وجود ناآمادگی، کار کارستانی
کردند.

تیزپروازان نیروی هوایی با انجام عملیات‌هایی
چون انتقام، و کمان ۹۹، که در آن ۱۴۰ فروند
هواپیمای جنگی هم زمان در آسمان عراق
ظاهر و اهدافی را مورد اصابت قرار دادند،
صدام را دچار حیرت کرد.
نیروی دریایی در ۱۷ آذر ۱۳۵۹ نیروی دریایی
ارتش عراق را به‌طور کل منهدم کرد و نیروی
زمینی با وجود کمبود نیروی انسانی پیشروی

ضعف‌ها و قوت‌های تبیین دفاع مقدس
به روایت رزمندگان

ناگفته‌ها از دفاعی تا همیشه مقدس

۱۳

۳ اقدام ویژه قرارگاه مقابله با سرقت
از زبان فرماندار مشهد

دست دوم فروش‌ها شناسنامه دار می‌شوند

۴

گفت‌وگو با عوامل تئاتر «وطن و تن‌ها»،
که این شب‌ها روی صحنه است

تئاتر دفاع مقدس

بی‌پناه در میان شعارها

۱۱

تولید لبنیات در سرایشی

فقط حدود ۷۰ کارخانه لبنی استان، آن هم
با ظرفیت ۳۰ درصد، در حال فعالیت هستند

۹

یادداشت

دفاع مقدس پیروزی ملت قهرمان ایران

سرتیپ محمد کاظم تارخ
فرمانده سابق قرارگاه منطقه ای شمال شرق

دشمن رادر زمین با کمک نیروهای ژاندارمری
و مردمی سد کرد، به طوری که دشمن یعنی
تا پایان سال اول جنگ با از دست دادن
برخی از مواضع اشغالی در لاک دفاعی
فرو رفت. با آغاز سال دوم جنگ و در مدت
۹ ماه، نیروهای مسلح ایران اسلامی با چهار
عملیات بزرگ، ضربات سنگینی را بر ارتش
بعث وارد و بخش وسیعی از اراضی اشغالی
را آزاد کردند.

«عملیات ثامن الائمه^(ع)»، «عملیات
طریق القدس»، «عملیات فتح المبین»،
و «عملیات بیت المقدس»، دنیا را شگفت زده
کرد و از ۱۵ هزار کیلومتر مربع اشغالی
۲ هزار ۵۰۰ کیلومتر در دست متجاوز ماند.
از تیرماه ۱۳۶۱ تا تیرماه ۱۳۶۷ جمهوری
اسلامی چون صداقت و درستی رادر مجامع
جهانی و منطقه ای ندید، به ناچار مجبور
به ادامه جنگ شد و با راهبرد تضعیف
متجاوز جنگ را به خاک دشمن کشانید
تا به صلح شرافتمندانه و عادلانه نائل
شود.

ملت قهرمان ما در طول این سال‌ها در تبعیت
از رهنمودهای امام راحل^(ع) و در پی حفظ
ایران عزیز درهای کوتاهی نکرد و با جان و مال
خوش از حرمین این سرزمین الهی دفاع کرد.
دنیا کمتر صحنه‌هایی از حضور ملتی
در جنگ نابرابر و ناخواسته دیده است.
دفاع هشت ساله ملت قهرمان ایران تا بولی
زیبایی است از وجود گذشت، فداکاری،
ایثار، از خودگذشتگی و شهادت طلبی آحاد
مردم نجیب ما که ایستادگی و مقاومت رامنعا
بخشیدند.

ایستادگی و پایداری ملت قهرمان و نیروهای
مسلح جمهوری اسلامی ایران سبب شد
که هر دو ابرقدرت شرق و غرب و هم‌پیمانان
آن‌ها نتوانند به خواسته خویش دست یابند
و در مقابل عظمت ایرانیان سر تعظیم فرود
آورند.

ایران اسلامی در جنگی پیروز شد
که ۵۴ کشور به‌طور فیزیکی با حمایت‌های
مالی، تسلیحاتی و اطلاعاتی و اعزام
نیروهای انسانی، صدام را حمایت کردند،
اما در پایان جنگ با اعلام پشتیبانی
و عذرخواهی و اعتراف به معتبر بودن
قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر از سوی صدام حسین
و اعلام متجاوز بودن عراق از سوی شورای
امنیت و سازمان ملل، شکست خود
را در مقابل ملت قهرمان ایران دید. به ملت
بزرگ ایران درود می‌فرستیم، به شهدا،
جانبازان و آزادگان درود می‌فرستیم.
به رزمندگان و ایثارگران دفاع مقدس
درود می‌فرستیم و برای امام شهیدان علو
درجات را ارزومندیم.

احداث کافه بازی دختران در بوستان بهار

رئیس کمیسیون ویژه بانوان و خانواده شورای شهر مشهد از احداث کافه بازی ویژه دختران در بوستان بهار منطقه ۳ خبر داد. فاطمه سلیمی افزود: برای توسعه پارک بانوان بوستان بهار در سال جاری، بودجه ۲۰ میلیارد ریالی در نظر گرفته شده است که به رفع نیازها و درخواست‌های مردمی در این بوستان تعلق خواهد گرفت. وی ادامه داد: یکی از یخش‌هایی که کمبود آن به

شدت احساس می‌شود، بخش کافه بازی ویژه دختران است که به این پارک اضافه‌خواهدشد. یک‌بسترمناسب برای فضای بازی و نشاط دختران همین پارک‌های بانوان است که باید درون آن‌ها کافه بازی‌هایی ایجاد شود تا دخترانمان بتوانند جمع‌های دخترانه‌ای داشته‌باشندودر کنار هم به بازی‌های

فکری و خلاقانه نیز بپردازند. این قسمت ازپارک‌قطعه‌ای توان‌برای خانواده‌ها هم فضای امنی باشد. سلیمی با اشاره به اینکه محرم‌سازی فضای پارک بانوان بوستان بهار کامل نیست، بیان کرد: با اعتباری که برای توسعه آن در نظر گرفته شده، باید محرم‌سازی آن به صورت کامل برای حفظ امنیت و رفاه بانوان اتفاق بیفتد. عضو شورای

خدمت به زائرینت شرف ماست

آیین قدردانی از موکب‌داران مشهدی خدمت‌رسان در دهه آخر صفر برگزار شد

گزارش خبری

آیین شکرانه خدمت و قدردانی از موکب‌داران مشهدی خدمت‌رسان در دهه آخر صفر با حضور شهردار مشهد و جمعی از اعضای شورای اسلامی شهر

و صاحبان مواکب برگزار شد. در این مراسم پس از اینکه تعدادی از موکب‌داران مشهدی دهه آخر صفر با حضور شهردار مشهد و جمعی از اعضای شورای اسلامی شهر و صاحبان مواکب برگزار شد. در این مراسم پس از اینکه تعدادی از موکب‌داران مشهدی دهه آخر صفر دغدغه‌ها و مشکلاتشان را بیان کردند، شهردار مشهد با قدردانی از همه دستگاه‌های امنیتی، انتظامی و اجرایی برای برگزاری مراسم دهه آخر صفر گفت: برای برپایی مراسمی به این عظمت از همه مدیران اجرایی استان و به‌ویژه نیروهای امنیتی و انتظامی که به چشم‌نیامدند و زحمت کشیدند و زمینه حضور زائران را با آرامش و طیب خاطر فراهم کردند، تشکر می‌کنم. زیرا باعث شدند کوچک‌ترین نگرانی در مشهد ایجاد نشود.

- خدمت با لطف امام‌رضا(ع)

محمدرضا قلندرشریف با بیان اینکه برنامه‌ریزی‌ها برای دهه آخر صفر از چندماه پیش شروع شد، افزود: خدمت‌رسانی به این گسترگي، آن هم برای جمعیت زیادی که در مشهد حضور پیدا می‌کنند، در این مدت کوتاه فقط با لطف امام‌رضا(ع) انجام‌شدنی است و از رئیس‌جمهور تا دیگرمدیران دولتی و شهری و استانی در آن روزها تمام‌وقت حضور داشتند. وی ادامه داد: ضعف‌هایی وجود داشت که باید برطرف شود و در این جلسه دغدغه‌های شما شنیده شد و این ضعف‌ها در سال آینده برطرف خواهدشد. البته امسال در شهرداری مثل سال‌های پیش ستاد دهه آخر صفر تشکیل شد و آسیب‌شناسی سال‌های گذشته صورت گرفت و به همین دلیل توانستیم کار را بهتر از سال‌های قبل مدیریت کنیم.

- آمادگی برای دهه آخر صفر سال آینده
- قلندر شریف با تأکید بر اینکه شهرداری از همین امروز برای دهه

آخر صفر سال آینده و کاهش مشکلات تلاش می‌کند، تصریح کرد: نکته مهم این است که در دهه آخر صفر چیزی که بیش از هر موضوع دیگری درخشید، حضور و خدمت‌رسانی مردم و تشکل‌های مردمی بود. ما در شهرداری فقط کمک کردیم و زیرساخت را مهیا کردیم و کار اصلی را شما مردم انجام دادید.

شهردار مشهد با اشاره به صحبت‌های برخی موکب‌داران درباره کمبود سرویس بهداشتی و پارکینگ گفت: برای حمام و سرویس‌بهداشتی همه امکانات مشهد و حتی تهران بسیج شد و حتی با مساجد طول مسیر هم هماهنگی‌های لازم صورت گرفت. در پارکینگ هم بیش از ۳هزار و ۱۰۰ جای پارک آماده شد.

یکی از دستورهای رئیس‌جمهور و وزیر کشور نیز ساخت پارکینگ بود و این موضوع نه‌تنها خواسته مردم و زائران، بلکه بزرگان شهر هم بود.

- مردم همیشه پای کار

وی تأکیدکرد: من از شهرداران مناطق خواستم که زیرساخت‌های دائمی برای زائران پیاده فراهم کنند. با این همه، نکته مهم این است که مردم ما همیشه پای کار هستند، به‌خصوص در محرم و صفر که مدیریتش مردمی است و ما باید زمینه و زیرساخت را فراهم کنیم. چون این حضور مردم است که محرم و صفر را پویا کرده و زنده نگه داشت است و هیچ دولتی نمی‌تواند این حجم از کار را در

عذرخواهی می‌کنم و این نقص‌ها را برای سال‌های آینده جبران خواهیم کرد. ضمن اینکه قدردان همه‌کسانی هستیم که زحمت کشیدند و شبانه‌روز پای کار بودند و خدمت‌کردند تا امروز شاهد این حرکت مردمی باشیم. وی ادامه داد: شهرداری و شورای اسلامی شهر انقلابی پای کار آمدند، مردم همه پای کار آمدند و در کنار آن‌ها دستورات رئیس‌جمهور و راهنمایی‌های استاندار و معاون زیارتی ایشان و تدابیر و برنامه‌ریزی‌های آن‌ها راهگشا بود. فرماندار مشهد با اشاره به برخی مشکلات موکب‌ها در سال‌های گذشته، تصریح کرد: تا دوسال پیش برای گرفتن مجوز موکب محدودیت داشتید و امروز موکب می‌زنید و آب و برق و گاز تحویل می‌گیرید. آمار موکب‌های سال ۱۳۹۸ و موکب‌های امسال را بگیرید و باهم مقایسه کنید. اگر رشد کرده، نشان‌دهنده این است که اقدامات مفیدی انجام شده است.

- پای کار زائران ماه صفر

فرماندار مشهد هم در بخش دیگری از این مراسم با قدردانی از حضور پرشور موکب‌داران در عرصه خدمت‌رسانی به زائران دهه آخر صفر بیان کرد: اینکه حرف‌های موکب‌داران را شنیدیم، ابتکار بسیار خوب شهرداری بود. از شما عزیزان که مایه افتخار هستید و این رویداد بزرگ را در پایان ماه صفر در مشهد برگزار کردید و به کمک ما آمدید و خالصانه خدمت کردید، سپاسگزارم. شما همیشه با انگیزه‌ای کار آمده‌اید و نقص‌های ما را برطرف کرده‌اید.

محسن داوری گفت: به‌عنوان مسئول مستقیم این حوزه که باید نقص‌ها را برطرف می‌کردم، از همه مردم

ششم وجود فضای مادر و کودک را برای پارک‌های بانوان امری ضروری دانست و افزود: این فضا در پارک بانوان بهار نیز در نظر گرفته شده است. اما به دلیل روباز بودن، امکان بهره‌برداری و اسفناده در تمام فصول سال مقدور نیست. معاونت خدمات شهری باید در طراحی پارک‌های ویژه بانوان نگاه ویژه‌ای داشته باشد و آسیب‌شناسی شود تا پارک‌های جدیدی که طراحی می‌شوند چنین معضلاتی نداشته باشند.

تهیه بلیت دچار اشکال شدند. ولی سال‌های پیش وضعیت بدتر بود و امسال بخش عظیمی از زائران بلیت داشتند و همه زائران پیاده از محل استقرارشان با همت شهرداری مشهد و تهران و با اتوبوس راهی شهرشان شدند.

وی ادامه داد: حتی همه استان‌ها امسال در پایانه مسافربری مشهد نماینده داشتند و در یک‌روز مانده به ۲۸ صفر برای همه شهرها جایگاه بلیت در پایانه مشهد داشتیم و لیست‌انتظار ایجاد کردیم. به محض اینکه اتوبوس مهیا می‌شد، به آن‌ها اطلاع‌رسانی می‌شد. قرارگاه دهه آخر صفر اکنون هم تعطیل نیست تا نقص‌ها برطرف شود.

داوری باتشکر از دستگاه‌های امنیتی برای برقراری امنیت در دهه آخر صفر در شهر مشهد گفت: دشمنان برنامه‌ریزی کرده بودند که اتفاقاتی را در مشهد رقم بزنند، اما دستگاه‌های امنیتی اجازه این کار را ندادند و امنیت را در مشهد برقرار کردند.

- مهم‌ترین سرمایه شیعیان

رئیس سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد در این جلسه با بیان اینکه هیئت‌های مذهبی در دو ماه محرم و صفر فضای مطلوبی را در شهر مهیا کردند، گفت: مهم‌ترین سرمایه شیعه این است که فقط شیعیان هستند که به‌صورت مردمی در محرم و صفر شعارت حسینی را احیای کنند. شما در یک کار پرشور دوماه زحمت کشیدید و فضای مطلوب را برای شهر مهیا کردید. از تک‌تک شما تشکر می‌کنم. حسین باغلی با اشاره به زمینه‌سازی شهرداری مشهد برای خدمت‌رسانی موکب‌ها به زائران، ادامه داد: رویکرد ما در شهرداری زمینه‌سازی برای توسعه فعالیت مردمی است و تلاش شد تا این فضا ایجاد زیرساخت‌ها هستیم تا موکب‌ها دیگر معطل امکانات نشوند و کار دقیقه‌نودی نشود، بیان کرد: شما دراستی گفتید سرویس بهداشتی کم بود، ولی کسانی بودند که در این شهر از ساعت ۱۲ شب تا صبح کوچقه کوچره‌ها می‌رفتند و مردم را به مکان‌های استکان دعوت می‌کردند. درست است که بعضی زائران برای

۱۲ روزه اول ۲۴ ساعته ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

شهریار NEWS ۲۴ ساعته

فرمت جدید لیگ قهرمانان
علیه تیم دوم گروه مرگ خواهد بود

صعود پرسپولیس فقط با صدرنشینی؟

پرسپولیس در این فصل لیگ قهرمانان باشگاه‌های آسیا در گروهی قرار گرفته است که شاید تیم دوم آن هم نتواند به مرحله حذفی این تورنمنت راه پیدا کند. پرسپولیس در این فصل لیگ قهرمانان آسیا، تنها تیم ایرانی بود که در سیدیک مسابقات قرار گرفت، اما آن‌ها در قرعه‌کشی بدشانسی بزرگی آوردند و در سخت‌ترین گروه لیگ قهرمانان قرار گرفتند؛ گروهی که النصر عربستان و الدحیل قطر در آن حضور دارند و ساده‌ترین تیمش یعنی استقلال تاجیکستان، استاد امتیازگرفتن از تیم‌های بزرگ است. پرسپولیسی‌ها لیگ قهرمانان را با شکست مقابل النصر آغاز کردند و در بازی آینده مهمان الدحیل در قطر هستند...

سوزه
روز

هفته دوم رقابت‌های لیگ برتر فوتبال خراسان رضوی از امروز آغاز می‌شود

تب فوتبال استانی بالا می‌گیرد

رم در خانه جنگجویان پایین‌جدولی کار سختی در پیش دارد

آزمون چشم‌انتظار اعتماد موری‌نیو

دعوی ستاره نیجریه‌ای
با باشگاهش بالا گرفت

تهدید اوسیمین
به شکایت از ناپولی

دروازه بان پرسپولیس
به کمیته انضباطی
باشگاه می‌رود
ترکش‌های مصاحبه
جنجالی بیرانوند

۷

۶

منهای فوتبال

تیم‌ملی کشورمان به جمع ۸ تیم پایانی بازی‌های آسیایی رسید

صعود نفس گیر هندبال‌الیست‌ها

گفت: بازی سختی بود، البته باید اشاره کنم که این بازی به دلیل حساسیت صعود یکی از دو تیم ایران و عربستان، بازی متفاوتی بود. ما تا لحظه آخر دست از تلاش برنداشتیم و جنگیدیم. در این بازی در پست‌های مختلف اشتباهات زیادی داشتیم، ولی من از عملکرد کلی بچه‌ها راضی هستم و امیدوارم در مرحله بعد بتوانیم با رفع اشتباهات بازی خوبی داشته باشیم، وویوویچ در ادامه با اشاره به هدف تیم برای قرارگرفتن در جمع چهار تیم برتر اضافه کرد: ما از این مرحله صعود کردیم و باید به فکر بازی‌های سخت‌تر برای صعود به نیمه‌نهایی باشیم.

● امید هندبال‌الیست‌ها به کسب مدال محمد سیاوشی، دروازه‌بان تیم‌ملی هندبال ایران، در ارزیابی از بازی نزدیک و نفس گیر تیم‌ملی مقابل هندبال کشورمان، پس از صعود به مرحله عربستان گفت: بازی بسیار خوبی بود و همه از هندبال لذت بردیم. می‌دانستیم بازی سختی داریم. عربستان برای برد آمده بود و ما هم به دنبال صعود بودیم. البته اشتباهاتی در دقایق پایانی بازی داشتیم که باعث شد این دیدار با تساوی به پایان برسد. امیدوارم یک‌بار هم که شده ورق به نام ما برگردد و هندبال صاحب مدال شود.

همچنین مجتبی حیدرپور، دیگر بازیکن تیم‌ملی هندبال کشورمان، پس از صعود به مرحله یک چهارم‌نهایی بازی‌های آسیایی گفت: این دیدار پایاپای طبیعی بود. هم برای ما و هم برای تیم عربستان دیدار فوق العاده حساسی بود. دو تیم جنگیدند تا نتیجه لازم را برای صعود بگیرند. اختلاف کم در جریان بازی به دلیل استرس بازی بود و امیدوارم مسیر خوب ما در بازی‌های آینده هم ادامه پیدا کند.

تیم‌ملی هندبال ایران در دیداری تماشایی و نزدیک موفق به شکست عربستان و صعود به جمع هشت تیم برتر مسابقات شد. ملی‌پوشان کشورمان پس از تساوی ۲۲-۲۳ مقابل عربستان و با توجه به نتایج مقابل ژاپن و مغولستان به مرحله یک چهارم‌نهایی بازی‌های آسیایی صعود کردند.

● مساوی به شیرینی برد

شاگردان وسلین وویوویچ شروع خوبی در این رقابت تنگاتنگ و پایاپای داشتند و رقابت دو تیم در نیمه اول به قدری نزدیک بود که اختلاف امتیازات در دقایق ابتدایی و انتهایی بازی به عدد ۲ هم نمی‌رسید و درنهایت ایران با کسب امتیاز ۱۵ بر ۱۴، با برتری یک امتیازی نسبت به حریف به رختکن رفت. نیمه دوم اما با جبران تک امتیاز عقب افتاده عربستان آغاز شد. شاگردان وویوویچ در نیمه دوم بازی روبه‌جلویی ارائه کردند و از حریف پیش افتادند، اما در دقایق پایانی در چند ضدحمله از عربستان جاماندند و در امتیاز حساس ۲۳ به تساوی رسیدند. ایران که پیش از این مقابل مغولستان با نتیجه ۵۰-۱۶ به برتری رسیده بود و مقابل ژاپن با امتیاز ۲۱-۳۳ مغلوب شده بود، با این مساوی و در دیداری پرهیجان و نفس گیر توانست به دور حذفی هندبال بازی‌های آسیایی هانگژو راه پیدا کند.

● انتقاد وویوویچ از اشتباهات بازیکنان

وسلین وویوویچ، سرمربی مونه‌تگروبی تیم‌ملی هندبال کشورمان، می‌گوید شاگردانش با وجود صعود به مرحله بعدی، اشتباهات زیادی داشته‌اند. او در کنار رضایت از صعود شاگردانش به مرحله بعد، فشار بازی را عامل اشتباه‌های فراوان آن‌ها دانست و

او در مرحله نیمه‌نهایی به مصاف ژو ژیاووی از چین رفت و با نتیجه ۲ بر ۰ مقابل حریفش شکست خورد و با مدال برنز به کارش پایان داد. اما الهه منصوریان موفق شد با پیروزی مقابل حریف اندونزیایی، به عنوان نخستین نماینده ووشو ایران راهی فینال این مسابقات شود. نماینده وزن ۵۲ کیلوگرم تیم‌ملی زنان ایران در مرحله نیمه‌نهایی مقابل تاريسا آدافلورنتینا از اندونزی به روی سکو رفت و با شکست دادن حریفش فینالیست شد.

● گاهی به حضور خواهران منصوریان در دوره‌های گذشته

در سال ۲۰۰۷ مهدی علی‌نژاد، رئیس سابق فدراسیون ووشو، به عضویت هیئت‌رئیس کنفدراسیون آسیا درآمد و باعث اتفاقی ویژه در بازی‌های آسیایی شد. با پیشنهاد علی‌نژاد ساندای بانوان اولین بار در دو وزن به بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانگژو اضافه شد تا شاهد بهترین دستاورد تاریخ ووشو ایران با کسب سه مدال طلا و سه مدال برنز و دو اتفاق تاریخی دیگر در این دوره برای ووشو ایران باشیم. خدیجه آزادپور در وزن ۶۰ کیلوگرم ساندای بانوان موفق به کسب نخستین و تنها مدال طلای ساندای بانوان تا آخرین فرصت در این مسابقات شد. ضمن اینکه طلای آزادپور نخستین مدال نمایندگان ورزش بانوان پس از انقلاب اسلامی نیز بود. الهه منصوریان نیز در وزن

ورزش بانوان

بانوان کاروان ایران
در چهارمین روز مسابقات هانگژو
۲ برنز و یک نقره کسب کردند

خداحافظی شهربانو

بابازی‌های آسیایی

بدون طلا

مژده رنگیان

ستاره ووشو زنان ایران، آسیا و جهان با کسب مدال برنز با بازی‌های آسیایی خداحافظی کرد.

ایران هفتمین بار در نهمین حضور ووشو در تاریخ بازی‌های آسیایی در هانگژو حاضر شد تا این بار دستاوردی بهتر از سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۸ کسب کند. خواهران منصوریان امیدوار بودند تا طلسم مدال خدیجه آزادپور در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ را بشکنند و این بار مدال طلای این رویداد را به ویرترین پربار خود اضافه کنند.

شهربانو منصوریان برای رسیدن به هانگژو در اردوهای انتخابی از سد خواهر کوچک‌ترش، سهیلا منصوریان، گذشته بود. او و الهه منصوریان، از سه روز پیش با شروع بازی‌های آسیایی در چین مقابل حریفان به میدان رفتند. درنهایت دیروز خواهران منصوریان در نیمه‌نهایی مسابقات ووشو بازی‌های آسیایی مسابقه دادند که الهه منصوریان فینالیست شد، اما شهربانو منصوریان باخت.

● پایان بدون طلا برای شهربانو

شهربانو با وجود داشتن بیش از ۱۰ طلای جهانی و آسیایی، نتوانست در آخرین فرصت حضورش در بازی‌های آسیایی طلای این بازی‌ها را کسب کند.

استقبال ۹ هزار نفری از المپیاد محلات

چهاردهمین المپیاد محلات مشهد با حضور بیش از ۹ هزار بانوی مشهدی در مکان‌های ورزشی شهرداری برگزار شد. این رقابت‌ها در قالب چهار رشته اصلی پیگیری شد که در رشته هندبال ۴۸ تیم با حضور ۴۸۰ نفر به رقابت پرداختند و در رشته بسکتبال نیز سه سالن شهرداری میزبان ۱۲۳ تیم و ۱۳۹۰ شرکت‌کننده بود. همچنین رشته والیبال با ثبت رکوردی تاریخی با حضور ۵۰۱ تیم و شرکت ۶ هزار و ۱۲ نفر رکورد مسابقات محلات بانوان مشهد را شکست. در فونتسال نیز پنج سالن ورزشی در سه رده سنی با حضور ۱۴۲ تیم و ۱۴۲۰ نفر رقابت‌های پررونقی را شاهد بود.

برگزاری بازی‌های بومی محلی جام پرچم

مسابقات ورزشی بومی محلی جام پرچم خراسان رضوی در بخش بانوان امروز ششم مهر در مشهد برگزار می‌شود. مرحله نهایی مسابقات کشوری جام پرچم ویژه بانوان به کوشش وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون بومی محلی به مناسبت هفته تربیت‌بدنی در پنج رشته ورزشی هفت‌سنگ مهارتی، دال‌پلان، پلخمون، گانیه و قلعه‌قوس پیگیری می‌شود. تیم‌های شهرستان‌های مختلف امروز در سالن شهیدبهشتی مشهد مقابل یکدیگر به میدان خواهند رفت. پیش از این مسابقات جام پرچم در همه شهرستان‌های خراسان رضوی برگزار شده است و نفرات برتر آن رقابت‌ها در این دوره از مسابقات حضور خواهند داشت.

چهره

میلاد عبادی‌پور برای حضور در باشگاه جدیدش بار سفر بست تا درحالی‌که ملی‌پوشان والیبال در حال پرواز به سمت برزیل برای رقابت‌های انتخابی المپیک هستند، عبادی‌پور، بازیکنی که همین یک‌ماه پیش عضو تیم‌ملی ایران بود و با خط‌خوردنش از حضور در تیم محروم شد، چمدان‌هایش را برای سفر به روسیه و حضور در تیم اورال اوف‌ا بوندت تا چالش و تجربه‌ای جدید را در لیگ والیبال باشگاه‌های روسیه در پیش داشته باشد. عبادی‌پور که دو لیگ معتبر پلاس لیگای لهستان و سری آیتالیا را

تجربه کرده، حالا وارد لیگ پر فشار روسیه شده است و باید دید چه عملکردی از خود به نمایش خواهد گذاشت. او برای اینکه دوباره به تیم‌ملی والیبال دعوت شود، باید در این لیگ نمایش‌های درخشانی داشته باشد. عبادی‌پور سی‌ساله همراه با آموزش کواچوویچ دو خارجی تیم اورال اوف‌ا هستند. این تیم به دنبال جبران ناکامی فصل گذشته‌اش به‌وسیله ستاره ایرانی است و باید دید بازیکن ایرانی این تیم می‌تواند در این مسیر به اورال اوف‌ا کمک کند یا خیر.

خبر

صعود بسکتبال سه نفره
با عبور از ژاپن

تیم بسکتبال سه‌نفره کشورمان در بازی‌های آسیایی هانگژو پس از باخت در اولین مسابقه برابر کره جنوبی و سپس برد خوبی که مقابل مالدیو کسب کرد، برابر ژاپنی‌ها به‌میدان رفت، مسابقه‌ای که با عملکرد خوب ملی‌پوشان کشورمان همراه شد و آن‌ها توانستند در پایان دوم جدول برسند تا صعودشان به مرحله بعدی این مسابقات قطعی شود.

پاداش ۸۰۰ میلیونی
برای قهرمانان کشتی

فدراسیون کشتی ۳ میلیارد و ۷۴۰ میلیون تومان پاداش برای ۹ مدال‌آور کشتی ایران در رقابت‌های قهرمانی جهان در نظر گرفته است. پاداش کشتی‌گیرانی که در این رقابت‌ها به مدال طلا دست پیدا کرده باشند، ۵۰۰ میلیون تومان همراه با حقوق ماهیانه به مدت یک سال به مبلغ ۳۰ میلیون تومان خواهد بود. همچنین برای مدال‌آوران نقره ۲۰۰ میلیون تومان همراه با حقوق ماهیانه به مدت یک سال به مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان و برای مدال‌آوران برنز نیز به مدت یک سال به مبلغ ۱۰ میلیون تومان در نظر گرفته شده است.

رشد ۵۳ درصدی ترانزیت کالا به آسیای مرکزی

مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده ای خراسان رضوی گفت: ترانزیت ورودی و خروجی کالا از مرزهای سرخس، لطف آباد و باجگیران این استان با ترکمنستان به مقصد کشورهای آسیای مرکزی طی شش ماه نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه پار سال به ترتیب ۱۵ و ۵۳ درصد افزایش داشته است.

جعفر شهامت درگفت وگو با ایرنا افزود: در نیمه ابتدایی سال ۱۴۰۲ بیش از ۱۸ هزار

دستگاه کامیون حامل ۳۳۳ هزار تن کالای ترانزیتی از چهار پایانه مرزی دوغارون، لطف آباد، سرخس و باجگیران وارد کشور شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از لحاظ تردد ۱۱ درصد و از نظر تناژ کالای حمل شده ۵۱ درصد رشد داشته است. وی همچنین بیان کرد: در همین مدت نزدیک به ۶۰ هزار دستگاه

کامیون حامل یک میلیون و ۲۰۴ هزار تن کالای ترانزیتی از طریق پایانه های مرزی استان از کشور خارج شده که بارشد ۵۰ درصدی تردد و رشد ۴۶ درصدی تناژ حمل شده همراه بوده است. جعفر شهامت افزود: همچنین در شش ماهه نخست امسال بیش از ۱۹۱ هزار دستگاه کامیون حامل

۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تن بار صادراتی، وارداتی و ترانزیتی از چهار پایانه مرزی دوغارون، لطف آباد، سرخس و باجگیران تردد داشته است که حاکی از افزایش ۳۶ درصدی تردد نسبت به شش ماهه نخست سال گذشته است. وی میانگین تردد روزانه از مرز دوغارون با افغانستان در مجموع ورود و خروج را ۵۵۰ دستگاه و میانگین تردد روزانه مرزهای مشترک با ترکمنستان را ۵۷۰ دستگاه اعلام کرد.

مهارتورم ۷۳ درصدی در تولید

● چاره چیست؟

حالا در سال مهار تورم و رشد تولید و همچنین با توجه به اهمیت مصرف لبنیات در سلامت فرد و نسل آینده، این موضوع محور اصلی جلسه درسی امین جلسه دبیرخانه شورای گفت وگویی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی بوده است.

رئیس دبیرخانه شورای گفت وگویی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی درباره خروجی این جلسه به شهرآرا می گوید: صدور مجوز برای کارخانه های خوراک دام، آرد و لبنیات بیش از ظرفیت استان با رویکرد صادرات بوده است. با توجه به اینکه ظرفیت تولید به مراتب کمتر از ظرفیت مصرف در استان است و همچنین صادرات کاهش یافته، باعث شده است میزان تولید به حداقل برسد. بنابراین وقتی کارخانه ها با ظرفیت کامل فعالیت نکنند، هزینه تمام شده تولید محصولات افزایش می یابد. علی اکبر لبافی با تاکید بر اینکه چالش های موجود در حوزه صنایع لبنی و دامداری باید شناسایی و راهکار هایی برای آن ها ارائه شود، می افزاید: با توجه به کاهش مصرف

مبلغ ثابت حوزه جهاد کشاورزی محاسبه می شد،

اما امسال ۱۰ برابر شده و با قیمت انرژی صنایع محاسبه می شود.

او با تاکید بر اینکه از ۲۰۰ پروانه بهره برداری صادر شده تقریبا ۷۰ کارخانه آن هم با ظرفیت حدود ۳۰ درصد فعال هستند، می افزاید: ظرفیت پذیرش شیر کارخانه های فعال و نیمه فعال استان حدود ۱۰ هزار تن در روز است اما میزان تولید شیر در استان ۳ هزار تن است.

او با اشاره به کاهش شدید و تقریبا توقف صادرات لبنیات در ماه های اخیر می گوید: زمانی که قیمت شیر خام در کشور ۱۲ هزار تومان بود ما مشکلی برای رقابت با قیمت های جهانی نداشتیم. اما هم زمان با افزایش ۳ هزار تومانی قیمت شیر خام، با کاهش قیمت های جهانی روبه رو شدیم. مثلا قیمت شیر خشک مورد استفاده در صنایع از ۲٫۵ دلار به کمتر از ۲ دلار رسید. یعنی هم زمان با کاهش قیمت های جهانی و با افزایش قیمت تمام شده در داخل روبه رو شدیم و عملا صادرات خیلی کم و تقریبا متوقف شد.

● سقوط مصرف، سقوط تولید

دبیر اتحادیه تولید کنندگان و صادر کنندگان صنایع لبنی خراسان رضوی به شهرآرا می گوید: در سال های ۹۰ و ۹۱ سرانه مصرف شیر به ۱۱۰ کیلوگرم در سال رسیده بود، اما حالا این میزان به نصف کاهش یافته است. افزایش هزینه ها و به دنبال آن قیمت ها سبب کاهش سرانه مصرف شده است که این موضوع باعث به خطر افتادن سلامت مردم می شود.

مهدی هدایت نیا در پاسخ به این سؤال که چرا قیمت برخی محصولات لبنی در هر دوره با افزایش قیمت روبه رو می شود، اظهار می کند: شیر خام ۷۰ درصد قیمت تمام شده در محصولات لبنی است. اردیبهشت امسال قیمت این محصول به طور قانونی یک بار افزوده شد و از کیلویی ۱۲ هزار تومان به ۱۵ هزار تومان رسید، اما به طور غیر قانونی در این مدت باز هم با افزایش قیمت روبه رو بودیم. اکنون ما شیر خام را حداقل ۱۰۰۰ تومان بالای قیمت مصوب می خریم. از سوی دیگر مواد بسته بندی ما از محصولات پتروشیمی است که هیچ زمان ثابت نبوده است. همچنین هزینه انرژی ما در سال گذشته بر اساس

وضعیت کارخانه های لبنی در خراسان رضوی

سایه سنگین رکود بر بازار خودرو

کاهش نقدینگی مردم و ثبات نرخ ارز، تقاضا برای خرید خودرو را کاهش داده است

کارنامه، قیمت خودرو و دیروز وضعیت نسبتاً پابثانی را تجربه می کند.

● قیمت خودروهای داخلی

کوئین دنده ای S که دوشنبه تغییریی نداشت، دیروز حدود ۲ میلیون تومان افزایش داشت و به قیمت ۳۴۴ میلیون تومان رسید. شاهین G شرکت سایپا روز دوشنبه حدود ۲ میلیون تومان گران تر شده بود که دیروز، دقیقاً ۲ میلیون پایین آمد و به نرخ ۵۸۵ میلیون تومان معامله شد. پژو ۲۰۶ تیپ ۲ که ارزان ترین هاچ بک ایران خودرو به شمار می رود، رکورد افت قیمت در بازار دیروز است. این خودرو فقط ۵ میلیون تومان کاهش قیمت داشته و با قیمت ۴۶۵ میلیون تومان خرید و فروش شد. دنا پلاس شش دنده توربوشارژ یکی از خودروهای گران قیمت تولید داخل محسوب می شود که روز دوشنبه حدود ۳ میلیون تومان ارزان شد، اما دیروز با صعود ۴ میلیون تومانی، به نرخ ۷۲۷ میلیون تومان رسید و این افت را جبران کرد. ● قیمت خودروهای مونتاژی

دیروز قیمت خودروهای مونتاژی ثبات

بیشتری داشت. ام وی ام X22 دنده ای اسپرت لاکچری یکی از ارزان ترین کراس اوورهای مونتاژی بازار بوده که توسط مدیران خودرو مونتاژ می شود. این خودرو دیروز بدون تغییر و با نرخ ۷۰۵ میلیون تومان خرید و فروش شد. چری آریزو ۵ توربوشارژ جدید نیز محصول دیگری از همین شرکت بوده که بدون تغییر نسبت به دوشنبه، به قیمت یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان معامله شد. فونیکس تیگو ۷ پرو یکی از امدهود خودروهای بازار محسوب می شود که با افت ۵ میلیونی نسبت به دوشنبه، با نرخ یک میلیارد و ۱۱۰ میلیون تومان خرید و فروش شد. هایما S8 از جدیدترین محصولات مونتاژی ایران خودرو به شمار می رود که به نوعی گران ترین کراس اوور این شرکت نیز محسوب می شود. این خودرو حدود ۵ میلیون تومان ارزان تر از دوشنبه و با نرخ یک میلیارد و ۸۰۵ میلیون تومان معامله می شود.

● پیش بینی بازار خودرو

بسیاری از کارشناسان شرایط بازار

رادر مهرماه همانند شش ماه ابتدایی سال پیش بینی می کنند. آن ها معتقدند که بازار ارز در حال حاضر مهم ترین متغیر مؤثر بر قیمت خودرو شناخته می شود و تا زمانی که دولت نرخ دلار را کنترل کند، قیمت خودرو در بازار افزایش نمی یابد، اما جدا از شرایط بازار ارز، واردات خودرو هم به موضوع مهمی در بازار خودرو تبدیل شده است. طی ماه های اخیر مسئولان وزارت صمت و سیاست گذاران بازار با اتکا به این خبر توانسته اند تاحدودی بازار را کنترل کنند. اما باید توجه داشت که با ادامه این روند، بازار دیگر نسبت به این خبر خنثی و بی حس شده است. امیرحسین برخورداری، کارشناس بازار خودرو، درباره وضعیت این بازار در شش ماه دوم سال گفت: اخبار رویکرد سیاسی ایران در مناسبات خارجی به ویژه در اتفاقات جدید کشورهای عضو بریکس، توافقات جدید با چین، عربستان و... در صورت تثبیت و کاهش نرخ دلار می تواند باز هم به تثبیت شرایط بازار خودرو کمک کند.

زیرمجموعه های خودمعمولا با کاهش P/E همراه شده و جذاب تر به نظر خواهد رسید.

این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: درنماد معاملاتی «شتا»، موضوع تجدید ارزیابی نیز مطرح است. اساسا موضوع تجدید ارزیابی در کنار گزارش های شش ماهه می تواند محرک دیگری برای بازار محسوب شود.

منصور بیان کرد: شرکت هایی نظیر شستا، وغذیر گزینه های جذابی برای سرمایه گذاری هستند. نماد وسبحان نیز از بعد ریالی و دلاری مستعد رشد است.

خبر چین

واردات خودرو تسریع می شود

فارس اوزیر امور اقتصادی و دارایی درباره واردات خودرو گفت: چشم انداز نیمه دوم سال این است که با سرعت خیلی بیشتری این اتفاق رخ دهد. احسان خاندوزی در حاشیه جلسه هیئت دولت درباره واردات خودرو گفت: اجرای کند آیین نامه واردات خودرو در شش ماهه نخست امسال چند دلیل داشته است. وزیر اقتصاد ادامه داد: یک بخش آن ناشی از این است که اولویت های سرمایه گذاری و تولیدی برای اینکه ارز به آن ها تخصیص داده شود، برای برخی از بخش ها و صنایع، اولویت های بیشتری مطرح شده بود که بعد از آن نوبت به تخصیص ارز به حوزه خودرو در نظر گرفته شد، البته ابلاغ خود آیین نامه و مراحل اجرایش توسط استاندارد و دستگاه های مرتبط با واردات خودرو نیز زمان زیادی برد.

انتصاب دبیر خانه صمت خراسان رضوی

شهرآرا | احد خورشو به عنوان دبیرکل جدید خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی انتخاب شد. رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی در دوره می با اصحاب رسانه در خانه صمت خراسان رضوی با اشاره به موضوع انتخاب دبیرکل جدید خانه گفت: پس از فتن محمود بنناژاد، دبیرکل سابق خانه به اتاق اصناف ایران، مسئله انتخاب دبیرکل در دستور کار هیئت رئیسه خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی قرار گرفت و هیئت رئیسه برای انتخاب مدیرکل جدید، فرمتی رانهیسه کرد که بر اساس شاخص های موجود در آن، فرد منتخب باید به حدنصاب ۸۰ از ۱۰۰ امتیاز تعیین شده، می رسید. فیروز ابراهیمی ادامه داد: پس از ارزیابی های متعدد و بررسی گزینه های موجود برای انتخاب دبیرکل خانه، در جلسه دوشنبه شب هیئت رئیسه خانه، احد خورشو، به عنوان دبیرکل جدید خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی انتخاب و برای اولین بار در جمع دوره می اصحاب رسانه معرفی شد.

کاهش اتکای کشور به درآمدهای نفتی

تسنیم|رئیس سازمان مالیاتی اعلام کرد که در شش ماهه اول امسال درآمدهای مالیاتی به بیش از دو برابر درآمدهای نفتی رسیده است. سیدمحمد هادی سبحانیان در فضای مجازی نوشت: در شش ماهه اول امسال، درآمدهای مالیاتی به بیش از دو برابر درآمدهای نفتی رسیده است، این دستاورد بزرگ دولت در راستای کاهش وابستگی به نفت و تأمین مالی پایدار و غیرتورمی با تمرکز بر مالیات ستانی از دانه درشت ها و مبارزه جدی با فاریابان مالیاتی رقم خورده است.

عدد خبر

۵۴۸۳ پروانه کسب.....

ایسنا| رئیس اتاق اصناف مشهد گفت: طی شش ماه نخست امسال، ۵۴۸۳ پروانه کسب در مشهد از طریق سایت نوین اصناف صادر شده است. هادی مخملی درباره برخط شدن صدور مجوزهای صنفی اظهار کرد: طی شش ماه ابتدای امسال حدود ۱۲ هزار ۳۴۲ پروانه کسب در مشهد صادر شده که به تقریباً ۵۴۸۳ پروانه کسب از طریق سایت نوین اصناف، ۶۱۶۶ پروانه کسب از طریق درگاه ملی مجوزها و ۱۶۹۳ پروانه کسب از طریق سایت قدیم اصناف صادر شده است.

۶۰۰۰۰۰ تن شیر.....

روابط عمومی جهاد کشاورزی|معاون بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی گفت: طی نیمه نخست امسال ۶۰۰ هزار تن شیر در استان توسط واحدهای دامی تولید شده است. حسن جعفری اظهار کرد: این میزان تولید مشابه مدت پارسال است و بخش عمده شیر تولیدی استان به کارخانجات برای فراوری و تولید تحویل داده می شود. وی اظهار کرد: به طور میانگین روزی ۲۷۰۰ تا ۳۰۰۰ تن شیر تولیدی استان تحویل کارخانجات داخل و خارج استان می شود. جعفری بیان کرد: خراسان رضوی هم اکنون رتبه سوم کشور در تولید شیر را دارد.

۱۰۰۰ واحد صنعتی کشور.....

ایرنا| مسئول سازمان بسیج کارگران و کارخانجات کشور گفت: با پیگیری های حوزه های مقاومت بسیج کارگری و کارخانجات در یک سال گذشته، مشکلات موانع بر سر راه تولید حدود هزار واحد صنعتی و تولیدی در کشور بررسی میدانی شده است. حمیدرضا ا...| بداشتی افزود: از مجموع این تعداد واحدهای بررسی شده، موانع از سر تولید ۷۰ و واحد صنعتی برطرف و شرایط تولید دوباره از سر گرفته شد.

مفلودی برگ سبز و پلنگ موتور سیکلت تختکار هلندی رنگ به شماره شاسی ۱527 NEJACGRDAJG01 و شماره موتور ۱10806 0124NEJ11 و شماره پلنگ ۷۷۹/۵۱۳۳۴ به نام مفلود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.
مفلودی سند مالکیت موتور سیکلت احسان آبی رنگ به شماره شاسی ۱1780 N2N0904713 و شماره موتور ۷۱۹۱/۵۹۶۱۴ به نام سعید فرحیان زلفی مفلود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.
مفلودی برگ سبز موتور سیکلت تیرکت هلندی رنگ به شماره شاسی ۷1007677 و NCR125T8752489 و شماره موتور ۷۱۹۳/۵۱۳۱۸ به نام جنسی محوس باپچی مفلود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

بورس

نبض متغیرهای اثرگذار بر بورس

فردای اقتصاد|به گفته سروش منصور، کارشناس بازار سرمایه، صنایعی همچون پالایشگاهی و فراورده های نفتی را می توان در زمره گروه هایی با پتانسیل بالا یا طبقه بندی کرد. صنعت بانکداری هم از جذابیت های درخور توجهی برخوردار است. وی معتقد است،

درباره کارسون مک کالرز، از شاخص ترین نویسندگان زن امریکا

قلب تسلیم ناشدنی زنی رنجور

خادم

زندگی کارسون مک کالرز با بیماری و درد و رنج چیزی کم از تراژدی نداشت، در جوانی سکنه مغزی کرده بود که این سکنه‌ها تکرار شد، جراحی‌های سخت را روی تن نزارش تحمل کرد، دچار فلج نسبی شد و گوشه‌نشینی‌های طولانی را تجربه کرد. اما همه این‌ها باعث نشد که نشانی از تسلیم در این زن دیده شود یا حتی احساس تنهایی کند. او گفته بود: «من با افرادی که خلق می‌کنم زندگی می‌کنم و این باعث شده است که احساس تنهایی اساسی من کمتر شود.»۱

شخصیت‌های داستانی‌ای که او خلق می‌کرد نیز انسان‌های دردمندی بودند شبیه خودش. از نارسایی‌های جسمی و روانی رنج می‌بردند. اما در پی ایجاد پیوند و مشتاق ارتباط گرفتن با دیگران هستند.

او دوستی نزدیک و عمیقی با تنسی ویلیامز، نمایشنامه‌نویس و فیلم‌نامه‌نویس شهر امریکایی داشت و ویلیامز درباره‌اش گفته بود: «بزرگ‌ترین نثرنویسی بود که جنوب به خود دیده است؛ او قلب انسان را با چنان درک عمیقی شکافته و بررسی کرده است که هیچ نویسنده دیگری نمی‌تواند در این باره از او پیشی بگیرد.»۱۰ نکته جالب درباره او این است که تا زمان مرگ مادر کارسون، مردم کمبوس- شهر زادگاهش- مطمئن بودند که داستان‌هایی که با نام دختری مریض احوال منتشر می‌شود کار مارگریت، مادر اوست، زیرا از او حس شوخ طبعی و خلاقیت بدیعی دیده بودند. مک کالرز در کودکی، ابتدا به سراغ موسیقی رفت و بعد به سمت نوشتن تغییر مسیر داد. به همین دلیل نشانه‌ای از موسیقی در آثار او دیده می‌شود.

مک کالرز در ۱۹۶۷ و در پنجاه سالگی درگذشت، اما آثار شاخصی به جای گذاشت. چهار رمان، یک داستان بلند، حدود بیست داستان کوتاه، چند شعر، شماری آثار غیرداستانی و مثنی آثار ناتمام....

همه رمان‌های او یعنی «قلب شکارچی تنها»، «بازتاب در چشم طلایی»، «در جست‌وجوی یک پیوند»، «ساعت بی‌عقریه» و داستان بلند «آواز کافه‌غم‌بار» به فارسی درآمده است.

۱. www.britannica.com

۲. رستگاری در ساعت مرگ. عبد الله‌اللهی اقدم. روزنامه سازندگی

خبر

نگاهی به آمار انتشار کتاب در آخرین ماه تابستان در ایران
انتشار حدود ۸ میلیون نسخه کتاب
در شهریور ۱۴۰۲

نگاهی به آمار حوزه نشر که در سایت مؤسسه خانه‌کتاب و ادبیات ایران منتشر شده است، نشان می‌دهد که در شهریور ۱۴۰۲، بیش از ۷هزار و ۵۸۴ عنوان کتاب در ۷ میلیون و ۷۵۸ هزار و ۹۰۸ نسخه منتشر شده است. از میان این آثار هزار و ۵۳۰ عنوان اثر تألیف ۲ هزار و ۵۴۴ عنوان اثر ترجمه‌شده هستند. ۴ هزار و ۶۳۱ عنوان از کتاب‌های منتشر شده در این ماه چاپ نخست و تعداد ۳ هزار و ۵۸ عنوان تجدید چاپ هستند.

به گزارش ایبنا، این آمار نشان می‌دهد که رتبه‌های نخست تا سوم این فهرست در اختیار موضوع‌های ادبیات، کودک و نوجوان و کمک درسی هستند، به‌طوری‌که ۱۴۳۰ عنوان کتاب در حوزه ادبیات، ۱۳۶۲ عنوان کتاب در حوزه کودک و نوجوان و ۱۰۱۰ عنوان کتاب در حوزه کمک درسی منتشر شده‌اند.

پس از آن نیز کتاب‌هایی با موضوع‌های علوم اجتماعی، علوم عملی و دین در رده‌های چهارم تا ششم قرار دارند، همچنین کمترین کتاب در موضوع علوم طبیعی و ریاضیات منتشر شده است.

زین‌قدیر

علیرضا حیدری |مدرس ویراستاری

- ناوبراسته✖
- این روانشناس فرانسوی معتقد است که نگاه به جهان نباید فقط خودانگارانه باشد.
- ویراسته✔

این روان شناس فرانسوی معتقد است که نگاه به جهان نباید فقط خودانگارانه باشد.

نکته

ترکیب‌هایی که جزه دوم آن‌ها بین مضارع فعل است، همواره نیم‌فاصله نوشته می‌شود.

#زین-قدی-پارسی

نگاهی به برخی از شاخص ترین آثار ادبیات داستانی جنگ در ایران (بخش دوم)

از زخم‌های جنگ...

خرمشر، مقابل مسجد جامع ۳۰مهر ۱۳۵۹تعدادی از جوانان خرمشهری با تجهیزات اندک برای دفاع در برابر هجوم ارتش عراق آماده می‌شوند. عکس: سعید صادقی

برگزار شده بود. من هم از آنجا رد می‌شدم. بلندگوها مارش نظامی پخش می‌کردند و یک جوان هم شربت پخش می‌کرد.

وقتی داشتم شربت می‌خوردم چشمم به عکس عجیبی افتاد. تعدادی جنازه بچه ابتدایی کنار هم چیده شده بود. دوبرد پاسدار جلوی آن‌ها ایستاده بودند. پشت جنازه‌ها نرده‌ای گذاشته بودند و پشت همه چیز در آن عکس متجمد شده بود. فقط نگاه نرده‌ها مردها و زن‌های زیادی ایستاده بودند و می‌خواهم بگویم نوجوان‌های زیادی در آن دوره می‌کردند. یک لحظه با خودم فکر کردم که اگر یکی از آن بچه‌ها زنده می‌ماند و جنازه‌ها را می‌دید، چه عکس‌العملی نشان می‌داد؟ این فکر مدتی ذهنم را مشغول کرد و ایده اولیه قصه را شکل داد. می‌خواهم بگویم نوجوان‌های زیادی در آن دوره کشته شدند و نوجوان‌های زیادی هم زنده ماندند که شاهد مرگ اطرافیان‌شان بودند. هم‌شهر هم آدم‌ها از آن اتفاق‌ها زخم‌برداشتند. من هم از آن زخم‌ها نوشتم ام،^۲

محمد رضا بایرامی

محمد رضا بایرامی برای نوشتن «لم یزرع»، پنج سال عمر هزینه کرد. به گفته خودش آثار زیادی را مطالعه و حتی سفری به عراق-جغرافیایی که رمان در آن می‌گذرد-کرده است تا وقت نوشتن مشتش پر و پشتش گرم باشد. این‌ها همه نه برای اینکه رمانی تاریخی بنویسد، بلکه فقط به این دلیل که زمینه داستان درست و قرص و منطقی از کار دریاید. بایرامی واقعه‌ای در «دجیل»، یکی از مناطق شیعه نشین عراق، پس زمینه داستانش قرار داده که داستان و شخصیت‌ها در آن حاضر هستند. در واقع «لم یزرع» در سبتر تاریخی حادثه دجیل روی می‌دهد. ترور ناموفق صدام باعث شد او دست به کشتار بزند و ۱۴۸ تن را بکشد و برای تنبیه مردم آن منطقه حتی زراعت در آنجا را به مدت ۱۰ سال ممنوع کند که این وقایع در رمان هم روی می‌دهند. اودر مصاحبه‌ای گفته است: «می‌خواستم ذهن مخاطب را درگیر این‌شود که این ماجرا واقعی است یا خیالی؟ دلم می‌خواست تجربه‌ای هم در خلق چنین فضایی داشته باشم، داستانی که درست بر لبه واقعیت و تخیل باشد و نتوان به راحتی آن را تشخیص داد. [...] در نهایت داستان من داستان سیاست، جنگ یا تاریخ نیست؛ لم یزرع داستان انسان‌ها در بحران هاست.»

است که در موقعیت‌های ملتهب قرار می‌گیرند. سعدون جوانی است شیعه که عاشق احلی، دختری اهل سنت، می‌شود، اما سنت‌های قبیله‌ای اجازه وصلت را نمی‌دهد. او به نوعی برای خودزنی داوطلبانه به جنگ می‌رود. اما بعد از آن می‌گریزد، فرجام او در جبهه روی نمی‌دهد بلکه در زادگاهش در انتظار اوست. سرباز داستان به سربازان ایرانی بسیار شبیه است. بایرامی در این باره در گفت‌وگویی که با خبرآنلاین داشته، توضیح داده است: «عنوان یکی از کارهای برتولت برشت «آدم آدم است، است، این را به کمک گرفتم که بگویم سرباز هم سرباز است. معمولاً رفتارهای سربازی در همه جای دنیا شبیه به هم است»

است که در موقعیت‌های ملتهب قرار می‌گیرند.

سعدون جوانی است شیعه که عاشق احلی، دختری اهل سنت، می‌شود، اما سنت‌های قبیله‌ای اجازه وصلت را نمی‌دهد. او به نوعی برای خودزنی داوطلبانه به جنگ می‌رود. اما بعد از آن می‌گریزد، فرجام او در جبهه روی نمی‌دهد بلکه در زادگاهش در انتظار اوست. سرباز داستان به سربازان ایرانی بسیار شبیه است.

است که در موقعیت‌های ملتهب قرار می‌گیرند.

سعدون جوانی است شیعه که عاشق احلی، دختری اهل سنت، می‌شود، اما سنت‌های قبیله‌ای اجازه وصلت را نمی‌دهد. او به نوعی برای خودزنی داوطلبانه به جنگ می‌رود. اما بعد از آن می‌گریزد، فرجام او در جبهه روی نمی‌دهد بلکه در زادگاهش در انتظار اوست. سرباز داستان به سربازان ایرانی بسیار شبیه است.

منابع:

۲۰۱ مسئله جنگ در ایران هنوز هم یک مسئله روزمره است. گفت‌وگوی علیرضا غلامی با خبرگزاری ایبنا

خلق نکرده، از آن خلاصی نیابد.

دیوار

علیرضا غلامی

دیوار روایتی از تأثیر جنگ بر آدم‌های پشت خط است. آدم‌هایی که مستقیم در جنگ شرکت نکرده‌اند، اما جنگ مستقیم و گستاخانه به سراغ آن‌ها رفته است. راوی این رمان، پسری مدرسه‌ای است که نامی ندارد. شهری که ماجرا در آن می‌گذرد نیز نامی ندارد. علیرضا غلامی، نویسنده این رمان، علت این بی‌نامی شخصیت اصلی که او را «پسره»، خطاب می‌کند و جغرافیای داستان را چنین بیان کرده است: «"پسره" بی‌نام است، همان‌طور که خیلی‌ها طی سال‌های جنگ در گمنامی شهید شدند. اما از شهر هم اسمی برده نمی‌شود، چون نخواستم با اسم بردن از یک شهر خاص آن را مقابل بقیه شهرها مظلوم‌تر کنم. آن هشت سال همه شهرهای ایران زخمی شدند. با کمتر یا بیشتر کاری ندارم. اما همه ایران درگیر جنگ بود و کسانی هم که جبهه می‌رفتند احتمالاً برای یک شهر خاص نمی‌رفتند.»^۱

«دیوار»، داستان پسری است سیزده، چهارده ساله که در دو روز هم خانواده‌اش و هم دوستانش را در بمباران مدرسه از دست می‌دهد، او هم با پشته‌ای از کشته و هم با کشتگان پراکنده روبه‌رو می‌شود. ما هم با شهری بمباران شده، آدم‌های بی‌گناه و غیرنظامی گرفتار در مهلکه و حتی فرصت طلبانی روبه‌رو هستیم که جنگ برایشان نان دارد و همه این‌ها را از نگاه راوی نوجوان می‌بینیم و می‌خوانیم. راوی که لحنی سرد و بی‌تفاوت دارد و هولناک‌ترین چیزها را هم ساده و گزارش‌گونه روایت می‌کند

و بی‌هیچ نشانی از احساس سبکی که رد آن را می‌شود در آثار نویسندگان بزرگی دید. نویسندگانی که غلامی در نوشتن این اثر از آن‌ها تأثیر گرفته و در تقدیم‌نامه کتاب از آن‌ها یاد و به آن‌ها ادای احترام کرده است، کسانی مانند لوتی فردینان سلین، اریش ماریا ماراک، کنوت هامسون، گونتر گراس، یاروسلاو هاشک، ماسوجی ایبوسه، نورمن میلر، مارک توین، ارنست همینگوی، جوزف هلر، رومن گاری، آلبر کامو، کریستوفر آیشروود، احمد محمود و احمد دهقان. او گفته است: «چند اصل در دنیای روایی همه این نویسنده‌ها برجسته است. یکی همین ظاهر ساده است. در روایت، بعد قصه پردازی است. بعد جسارت است و بعد دنیای مهیب و هولناکی است که نشانتان می‌دهند.»

این رمان که سال ۹۳ منتشر شد، مورد تحسین قرار گرفت، اما پس از چاپ دوم دیگر تجدید چاپ نشده و نایاب است. علیرضا غلامی درباره چگونگی یافتن سوزه این اثر گفته است: «در تقاطع انقلاب ـوصال نمایشگاه عکسی با موضوع دفاع مقدس

بازی‌های سیخف سیاسی و اعتراض‌های کور و عقیم اجتماعی و نق‌زدن‌های فلسفی نیست، اما پرداختن به آن‌ها از منظری دیگر است. از منظر کوچک فرد من.»

او که خودش در جبهه‌های جنگ به عنوان سرباز حضور داشته درباره نام متفاوت اثرش گفته است: «دلیل اصلی انتخاب این اسم این است که من بیست سال پیش، روی پله‌های راه‌آهن اندیمشک نشسته بودم و دیدم که خون از پله‌ها بالا آمد.»

باغ تلو

مجید قیصری

«باغ تلو»، نوشته مجید قیصری هم مانند «عقرب روی راه پله‌های اندیمشک یا...» در سال ۱۳۸۵ منتشر شد و یک سال بعد، جایزه ادبی مهرگان را برای بهترین رمان سال همراه با آن رمان گرفت. «باغ تلو»، داستان دختری به نام مرضیه است که اوایل جنگ به خرمشهر می‌رود، اسیر می‌شود و

چند سال بعد در جریان آزادسازی اسرا به ایران بازمی‌گردد. اما به جای فداکاری‌ها و حضورش در جنگ و صبوری‌اش در تحمل اسارت، آنچه مورد توجه قرار می‌گیرد یک سؤال است و آن اینکه آیا در دوران اسارت به او تعرض شده یا نه؟ با این نگاه و این پرسش، قهرمان به ضدقهرمان تبدیل و رنج بسیاری سرازیر می‌شود به سوی او و خانواده‌اش. چند بار خانه عوض کردن بی‌فایده است و عاقبت برادر به دلیل جنونی که به او دست می‌دهد خواهرش مرضیه را آتش می‌زند.

این جمله‌ای تکراری است که جنگ‌ها با آتش بس تمام نمی‌شوند. اما آنچه به سراز جنگ بازگشته‌ها و خانواده‌های مجروحان و جانبازان و کشته‌شدگان و

شهادی جنگ پس از پایان این واقعه مهیب می‌آید تکراری نیست و نمی‌شود. رمان مجید قیصری هم روایتی تکان‌دهنده و متفاوت است از امتداد جنگ پس از امضای قطعنامه. قیصری در گفت‌وگویی که سال ۹۹ با شهرآرا داشت در پاسخ به اینکه چرا سراغ چنین سوزه‌ای و حاشیه‌های جنگ رفته، گفته است: «اگرچه جنگ تمام شده است، تبعاتش برای من اهمیت دارد. حادثه‌ای اتفاق افتاده و حالا تبعاتش گریبان ما را می‌گیرد. هاینریش بل جمله معروفی دارد، می‌گوید تا زمانی که از یک زخم خون می‌چکد، جنگ ادامه دارد. به‌باور من، وقتی هنوز آدم‌هایی داریم که، حالا نه از نظر فیزیکی، بلکه از نظر روحی و روانی از آن حادثه آسیب می‌بینند، جنگ تمام نشده است.»

قیصری در همان گفت‌وگو با شهرآرا اشاره می‌کند که شخصیت مرضیه را هم از شخصیت واقعی زنی آزاده وام گرفته که خانواده‌اش نمی‌خواسته‌اند کسی بداند دخترشان روزی اسیر بوده است. چرایی پنهان کردن کسی که روزی قهرمان محسوب می‌شده کافی است تا خوره‌ای به ذهن نویسنده بیفتد و تا زمانی که اثری

خادم

کنندو کاو

جنگ در جغرافیا نشت می‌کند، تا صدها کیلومتر دورتر از خط مقدم، و در تاریخ، تاده‌ها پس از شلیک آخرین گلوله، نفرین جنگ، نفرین دامن‌گیری است، «جنگ زده،

صفتی است که موصوف می‌شود به شهرها و آدم‌هایی که اثر انگشت جنگ بر آن‌ها مانده است. چه‌بسا تأثیر جنگ بر آدم‌هایی که در دوران جنگ در دسته، غیر نظامیان، قرار می‌گیرند و دورند از میدان نبرد، بیشتر از کسانی باشد که با آگاهی-داوطلبانه یا به اجبار- در خط مقدم حضور دارند و در دسته نظامیان هستند. سوزه‌های جنگ‌از هر دودسته در می‌آید و نویسندگان نیز به هر دو توجه داشته‌اند. در بخش دوم و یائنی معرفی برخی از مهم‌ترین آثار ادبیات داستانی با محوریت جنگ تحمیلی ایران

و عراق، نگاهی به چهار رمان، «عقرب روی راه پله‌های اندیمشک یا...»، «باغ تلو»، «دیوار»، و «لم یزرع، داشته‌ایم. این رمان‌ها از آثار متأخری است که با موضوع جنگ، از نیمه دهه هشتاد تا نیمه دهه نود منتشر شده و همه نیز با استقبال روبه‌رو شده‌اند.

● عقرب روی راه پله‌های اندیمشک یا...

حسین مرتضاییان آبکنار

«تمام صحنه‌های این رمان واقعی است.» این جمله‌ای است که در صفحه پیش از آغاز رمان «عقرب روی پله‌های راه‌آهن اندیمشک یا از این قطار خون می‌چکه قریان!؛ با آن روبه‌رو می‌شویم. رمانی که مهم‌ترین و شناخته‌شده‌ترین اثر حسین مرتضاییان آبکنار است و برای آن در سال ۱۳۸۶ برنده جوایز مهمی مانند جایزه ادبی هوشنگ گلشیری در بخش بهترین رمان اول و جایزه مهرگان برای بهترین رمان سال (همراه با مجید قیصری) شد.

رمان این طور آغاز می‌شود: «سرباز وظیفه مرتضا هدایتی، اعزامی برج یک شصت و پنج، از تهران، روی پله‌های راه‌آهن اندیمشک نشسته بود و منتظر بود تا ببایند و او را هم بگیرند و ببرند، و همین جمله ما را در جریان بخشی از ماجرا می‌گذارد. «مرتضا، سربازی است که ۲۸ ماه خدمت کرده و حالا ترخیص شده و قصد برگشت به خانه را دارد، اما در وضعیت بحرانی روزهای آخر جنگ و از اعتبار افتادن همه نظم‌ها و دستورها، خروج از منطقه نظامی ناممکن به نظر می‌رسد. مرتضا، بهترین دوستش، سیاهش را از دست داده و ما متوجه وخامت اوضاع روحی و روانی او می‌شویم. همراه با او، تصویری از وضعیت جنگ و آدم‌های درگیر با آن در روزهای پیش از پذیرش قطعنامه را نیز می‌بینیم. در این اثر خبری از صحنه‌های جنگی خون‌بار نیست، بلکه نظاره‌گر تأثیر خشونت جنگ بر آدم‌ها هستیم.

جراحات پیدا و پنهان جنگ بر انسان‌ها در کلان روایت‌های تاریخی نمود و نشانی ندارد و برای مشاهده آن باید به روایت‌هایی نظر کرد که به آدم‌یزاد نزدیک‌تر است. مانند همین رمان «عقرب روی پله‌های راه‌آهن اندیمشک یا...». حسین مرتضاییان آبکنار در مصاحبه‌ای گفته است: «دغدغه‌های بزرگ سیاسی و اجتماعی و فلسفی و کلا بشری هم، اگر فردی نشوند، اگر از منظر کوچک یک انسان بهشان نگاه نشود، به شعار تبدیل می‌شوند. من در همه داستان‌هایم دغدغه‌های فردی خودم را دارم. این دغدغه‌ها معمولاً خیلی درگیر

حسین مرتضاییان آبکنار: دغدغه‌های بزرگ سیاسی واجتماعی و فلسفی و کلابشری هم، اگر فردی نشوند، اگر از منظر کوچک یک انسان بهشان نگاه نشود، به شعار تبدیل می‌شوند، من در همه داستان‌هایم دغدغه‌های فردی خودم را دارم

علیرضا غلامی: چند اصل در دنیای روایی همه این نویسنده‌ها برجسته است، یکی همین ظاهر ساده است در روایت، بعد قصه پردازی است، بعد جسارت است و بعد دنیای مهیب و هولناکی است که نشانتان می‌دهند

جراحات پیدا و پنهان جنگ بر انسان‌ها در کلان روایت‌های تاریخی نمود و

نشانی ندارد و برای مشاهده آن

باید به روایت‌هایی نظر کرد که

به آدم‌یزاد نزدیک‌تر است. مانند

همین رمان «عقرب روی پله‌های

راه‌آهن اندیمشک یا...». حسین

مرتضاییان آبکنار در مصاحبه‌ای

گفته است: «دغدغه‌های بزرگ

سیاسی و اجتماعی و فلسفی و

کلا بشری هم، اگر فردی نشوند،

اگر از منظر کوچک یک انسان

بهشان نگاه نشود، به شعار تبدیل

می‌شوند. من در همه داستان‌هایم

دغدغه‌های فردی خودم را دارم.

این دغدغه‌ها معمولاً خیلی درگیر

گفت وگو با عوامل تئاتر «وطن و تن‌ها» که این شب ها در سالن اصلی تئاتر شهر روی صحنه است

تئاتر دفاع مقدس؛ بی‌پناه در میان شعارها

- مدبران، تئاتر را به حال خودش رها کنند

«وطن و تن‌ها، داستان یک سردار جنگ به نام خداپخش نوری را روایت می‌کند که اکنون جانباز شیمیایی است. این جانباز همچنان در حال‌وهوای دوران جنگ مانده است و مشکلات فراوانی دارد. اما خانواده و فرزنداناش تلاش می‌کنند او را به زندگی عادی برگردانند.

عباس جانفدا، بازیگر، نویسنده و بازی‌گردان تئاتر «وطن و تن‌ها، از ایده اصلی این نمایش می‌گوید: هر نمایشی از نقطه‌ای آغاز می‌شود. نقطه‌آغاز برای من فکرکردن به خانواده‌کسانی بود که مدام مشغول دیگران هستند و در این مسیر از خود و خانواده‌شان غافل می‌شوند. افرادی که عاشق خانواده‌اند. اما احساس می‌کنند رسالت بزرگ‌تری بر دوش دارند که مهم‌تر از هر کاری است.

اوبه‌شروع دوباره اجرای تئاتر بعد از مدت‌ها در سالن اصلی تئاتر شهر اشاره می‌کند و درباره استقبال مخاطبان می‌گوید: هنوز در آغاز اجراها هستیم. اما هر تئاتری که از لحاظ بار فنی و صداالبته محتوایی بتواند نظر مخاطب را جلب کند، باعث رونق خواهد بود. او می‌افزاید: تلاش کرده‌ام در نمایشنامه «وطن و تن‌ها، علاوه بر جذابیت‌های ظاهری به عمق و محتوای غنی هم نظر داشته باشم تا مخاطب راضی از سالی خارج شود.

این هنرمند درباره وضعیت تئاتر مشهد خاطرنشان می‌کند: چه اهمیتی دارد نظر من چه باشد؟! آن‌قدر گفته‌ایم و اهمیت نداده‌اند که ترجیح می‌دهم سکوت کنم. مدیران حقوقشان را بگیرند و ککشان هم نگزد که چه بلایی بر سر فرهنگ و هنر می‌آید. ما هم در گوشه‌ای برای بقا و زنده‌نگه‌داشتن چیزی به اسم تئاتر دست‌وپا می‌زنیم.

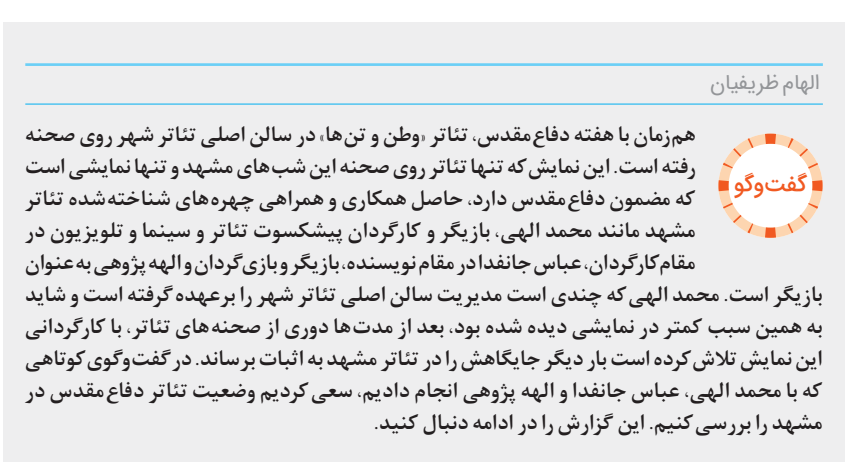
جانفدا باور دارد که مشهد قطب اول تئاتر کشور است و در این باره می‌گوید: اگر مشهدی‌ها را از پایتخت بگیریم، تئاتر مرکز حرف‌چندانی برای گفتن نخواهد داشت. با احترام به همه همکارانم، می‌گویم اگر در وضعیتی که ما در این شهر تئاتر تولید می‌کنیم، کسی بتواند کار کند، باید از او قدردانی شود. از این هنرمند درباره جایگاه تئاتر دفاع مقدس در تئاتر مشهد می‌پرسیم که با کنایه می‌گوید: نمی‌دانم درباره چه چیزی صحبت می‌کنید، مگر چنین چیزی هم وجود دارد؟!

او می‌افزاید: ناامیدتر از آنیم که بشود درباره آن حرف زد. چه خوب می‌شد اگر مدیران تئاتر را به حال خودش رها کنند، دست‌کم تکلیفمان با خودمان روشن بود.

- مدعیان حمایت از دفاع مقدس فقط شعار دادند

محمد الهی، بازیگر و کارگردان پیشکسوت تئاتر و سینما و تلویزیون، نیز با اشاره به دو ماه تمرین نمایش می‌گوید: این نمایش تلفیقی از تئاتر و مدیاست. من پیش از این در سال۱۳۸۰این شیوه را با کار «پوتین‌های پایدار، برای اولین‌بار در مشهد تجربه کردم که با موفقیت و بازخورد خوب تماشاچی همراه بود. مخاطب این شیوه را به راحتی درک می‌کند. تصاویری که در این شیوه به مخاطب نشان داده می‌شود، ذهن او را به خارج از سالن می‌برد. تقریباً یک رنگ تفریح برای مخاطب است و باعث می‌شود در طول تماشاى نمایش احساس خستگی نکند.

اوبابرازگلایه از حمایت‌نکردن سازمان‌های فرهنگی

هم‌زمان با هفته دفاع مقدس، تئاتر «وطن و تن‌ها، در سالن اصلی تئاتر شهر روی صحنه رفته است. این نمایش که تنها تئاتر روی صحنه این شب‌های مشهد و تنها نمایشی است که مضمون دفاع مقدس دارد، حاصل همکاری و همراهی چهره‌های شناخته‌شده تئاتر مشهد مانند محمد الهی، بازیگر و کارگردان پیشکسوت تئاتر و سینما و تلویزیون در مقام کارگردان، عباس جانفدا در مقام نویسنده، بازیگر و بازی‌گردان و الهه پژوهی به‌عنوان بازیگر است. محمد الهی که چندی است مدیریت سالن اصلی تئاتر شهر را برعهده گرفته است و شاید به همین سبب کمتر در نمایشی دیده شده بود، بعد از مدت‌ها دوری از صحنه‌های تئاتر، با کارگردانی این نمایش تلاش کرده است بار دیگر جایگاهش را در تئاتر مشهد به اثبات برساند. در گفت‌وگوی کوتاهی که با محمد الهی، عباس جانفدا و الهه پژوهی انجام دادیم، سعی کردیم وضعیت تئاتر دفاع مقدس در مشهد را بررسی کنیم. این گزارش را در ادامه دنبال کنید.

از تئاتر دفاع مقدس برخلاف شعارهای معمولشان، می‌گوید: برای این تئاتر ما توانستیم از نهادهایی که داعیه دفاع مقدس دارند، چند پوتین و چکمه بگیریم. تنها سازمان‌هایی که از ما حمایت کردند، شهرداری و حوزه هنری بودند. بقیه دوستان فقط شعار دادند و کنار کشیدند. اگر از ما حمایت می‌شد، شاید دیگران ترغیب می‌شدند در حوزه دفاع مقدس کارهای بیشتری انجام دهند. شهرداری با ماقرار داد بست و همه تبلیغات ما را انجام داد، اما گفته می‌شود پرداخت‌های شهرداری دست‌کم شش ماه زمان می‌برد. این موضوع باعث می‌شود گروه مجبور شود از هزینه‌های طراحی صحنه، دکور، گریم و لباس صرف‌نظر کند و نمایش را حقیرانه به صحنه ببرد و در انتظار پول بنشیند. در نتیجه، کیفیت نمایش ضعیف‌می‌شود و کارگردان نمی‌تواند نمایشی درخور تماشاگر روی صحنه ببرد.

الهی می‌گوید: من عاشق تئاتر هستم. برخی فکر می‌کنند من شعار می‌دهم، ولی این طور نیست. من بعد از حدود دوازده سال دوباره به کار تئاتر بازگشتم، چون تئاتر برای من مانند زندگی است

الهی همچنین در پاسخ به انتقادها درباره اینکه آثار قوی‌کمتر در این سالن اجرا شده‌اند، می‌افزاید: در کیفیت نمایش‌ها، مدیریت سالن نقشی ندارد. مدیریت سالن تابع قانون است. شورای نظارت و ارزیابی نمایش مشهد پروانه اجرا می‌دهد. نمایشی که ۲۵ نفر عوامل دارد، نمی‌تواند در یک سالن کوچک اجرا شود. من این را تأیید می‌کنم که کارهای ضعیفی هم بوده‌اند که در این سالن اجرا شده‌اند، ولی من ماه‌به‌ماه اجاره سالن می‌دهم. من هم خیلی دلم می‌خواهد کارهای قوی را برای نمایش در این سالن انتخاب کنم. اگر بخوامم گزینش محتوایی کنم، چطور می‌توانم همراه اجاره بدهم؟ در دو ماه محرم و صفر و قبل از آن در اغتشاشات سال گذشته، سالن اغلب تعطیل بوده است. چه کسی می‌خواهد پول اجاره و دستمزد نیروها و مواد مصرفی سالن را بدهد؟ آن‌ها که انتقاد می‌کنند، داخل گود بیایند و مشکلات را ببینند.

او ادامه می‌دهد: کار قوی در کجای این شهر اجرا شده است که من به سالن اصلی نیاورده‌ام و بارها این را به من می‌گویند؟! بعد از اغتشاشات بسیاری از گروه‌ها کنار کشیده بودند و کار نمی‌کردند. من خودم رفتم با گروه‌ها رایزنی کردم که بیایند کار کنند، چون از جنس خودشان بودم، با من ارتباط برقرار کردند.

● تئاتر دفاع مقدس، اما جذاب برای مخاطب عام الهه پژوهی، بازیگر این نمایش، هم با اشاره به اینکه نمایش «وطن و تن‌ها، مضمونی دفاع مقدسی دارد، اما از کشت و قدرت روایی برخوردار است و می‌تواند مخاطب عام را جذب کند، می‌گوید: آنچه این نمایش می‌گوید، این است که ترکش‌های جنگ همچنان در زندگی ما وجود دارد و به نسل‌های آینده ضربه می‌زند. از جمله این ترکش‌ها، تضاد ذهنی پدر و فرزند است که در دو دهه متفاوت زیست می‌کنند. بازیگر نقش مهتاب می‌گوید: مهتاب تنها زن استوار این نمایش است که به عنوان همسر یک جانباز شیمیایی بار مدیریت خانه و روابط اعضای خانواده را به تنهایی به دوش می‌کشد. او از نسلی است که با مضامینی مانند ناموس، وطن و انسانیت زندگی کردند، ولی الان به دکتر علم دراماترپی می‌گوید انسانیت مال زمانی بود که سردار و سرباز سر یک سفره می‌نشستند.

پژوهی درباره اینکه چطور توانسته است به شخصیت مهتاب در نمایش نزدیک شود، می‌گوید: من از نسل دهه‌های ۵۰ و ۶۰ هستم و در کودکی اتفاقات دوره جنگ مانند تشییع شهید، استقبال از آزادگان و مصائب جانبازان را به چشم دیده‌ام. در اطراف ما مادران و همسران شهید ارتباطات زیادی داشتیم. بنابراین، درآوردن نقش همسر یک سردار جنگ و جانباز شیمیایی خیلی برایم سخت نبود. بازخوردهایی که از مخاطبان گرفته‌ام، حاکی از پذیرفته شدن نقش مهتاب از سوی تماشاگران است.

او با گلایه از حمایت‌نکردن سازمان‌های فرهنگی از این نمایش، می‌گوید: اوایل شروع چنین کاری، شوروحال زیادی وجود دارد، ولی در ادامه، مسئولان خودشان را کنار می‌کشند. تئاتر مشهد تقریباً هیچ حمایتی نمی‌شود و گروه‌ها در برخی مواقع آزاد و مستقل فعالیت می‌کنند. در همین حال، مشهد شهری است که بعد از تهران بیشترین نمایش‌ها را روی صحنه می‌برد.

کارگردان فیلم «به کبودی یاس» در حاشیه اکران این فیلم بیان کرد

جذب مخاطب به سینمای دفاع مقدس سخت است

اردکانی هزینه تولید در فیلم‌های دفاع مقدس را زیاد برشمرد و گفت: اگر فیلمی بخواهد هزینه‌اش را برگرداند، سخت است. اکنون هزینه ساخت یک فیلم متوسط دفاع مقدس کمتر از ۳۰ تا ۳۵ میلیارد نیست. بنابراین، باید دست‌کم ۱۰۰ تا ۱۱۰ میلیارد بفروشد که چنین رقم فروشی غیرممکن است.

- ساخت سریالی درباره شهید برونسی

جواد اردکانی پس از اکران این فیلم در جمع فیلم‌سازان مشهدی و خانواده شهید برونسی، گفت: در جلسه‌ای که در حضور رهبر معظم انقلاب بودیم، ایشان از شهید برونسی صحبت کردند. بعد از آن جمعی از دوستان از من خواستند که این فیلم را بسازم. من نیز با کمال میل پذیرفتم. با همه دشواری‌هایی که در تولید وجود داشت، از ساخت این اثر بسیار خرسندم و برکات آن را در زندگی خودم دیده‌ام. حاشیه‌های موجود در فیلم بسیار مهم و جذاب است و خارج از فیلم‌سازی، دست‌یافتنی نیست.

وی در پایان بیان کرد: شخصیت شهید برونسی را نمی‌شود در یک فیلم نمایش داد و حتماً باید سریالی درباره آن ساخته شود که بیشتر از «به کبودی یاس، بتواند حق‌طلب را درباره این شهید ادا کند.

عکس: محمدحسین طایفیان/تهران

مردم به سینما نسبت به دهه ۷۰ یا ۸۰ متفاوت شده و بسیار سخت است که تماشاگر را با فیلم‌های دفاع مقدس در کنار فیلم‌های پرفروش، به سینما کشاند.

کارگردان فیلم «به کبودی یاس، اظهار کرد: باید برای اکران فیلم‌های دفاع مقدس و ارزشی شیوه متفاوتی طراحی شود تا در رقابت با فیلم‌های پرفروش فعلی، مخاطبان بیشتری جذب کنند.

اخبار
هنری
مشهد

۶سینمای مشهد در میان پرفروش‌های کشور

مؤسسه سینماشهر، اسامی چهل سینمای پرفروش کشور در شهریورماه امسال را اعلام کرد. به‌گزارش ایسنا، فروش کل سینماهای کشور در شهریورماه سال ۱۴۰۲ به بیش از ۵۴میلیارد تومان رسیده که سهم فروش چهل سینمای پرفروش کشور

بیش از ۳۶میلیارد تومان بوده است. در این میان، پردیس سینمایی هویزه مشهد در رتبه چهارم، پردیس پارک بازار مشهد در رتبه چهاردهم، پردیس سینمایی اطلس مشهد در رتبه هجدهم، سینما آفریقا در رتبه بیستم، پردیس ویلاژتوریست در رتبه بیست‌وپنجم و پردیس سیمرغ مشهد در رتبه سی‌ام پرفروش‌های سینمای کشور قرار دارند.

۳فیلم از مشهد در جشنواره کودک و نوجوان

از بین ۵۱فیلم متقاضی شرکت در بخش مسابقه‌بلند داستانی سی و پنجمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان، چهارده اثر انتخاب شدند که از این میان، خراسان رضوی سه فیلم را به خود اختصاص داد. «ایلیا، در جستجوی

قهرمان» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی سیدعلی موسوی نژاد، «سفر به تاریکی» به تهیه‌کنندگی محمد مهدی نخعی راد و کارگردانی علی بصیری نیک، «مسافری از گانورا» به تهیه‌کنندگی سیدمحمدحسین علمدار و کارگردانی سیداحمد علمدار از مشهد در این رویداد نمایش داده می‌شوند. سی وپنجمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوان از پانزدهم تا بیستم مهر امسال (تا ۷تأ ۱۲اکتبر ۲۰۲۳) در اصفهان برگزار می‌شود.

اکران «گیج‌گاه»، اثر فیلم‌ساز مشهدی در سینما

فیلم سینمایی «گیج‌گاه» ساخته عادل تبریزی، فیلم‌ساز مشهدی، از ۱۲مهر اکران می‌شود. «گیج‌گاه» در سی‌ونهمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر رونمایی شد و در دو بخش بهترین کارگردانی فیلم اول و بهترین تدوین فیلم، نامزد

دریافت جایزه شد. این فیلم سینمایی در عرصه جهانی موفق به دریافت جایزه از چهلمین دوره فیلم‌های ورزشی میلان ایتالیا شد. همچنین جایزه بهترین فیلم نامه از شانزدهمین دوره چبکساری روسیه را دریافت کرد و به صورت رسمی برای حضور در چهل‌وسومین دوره فیلم‌های ورزشی پالرمو ایتالیا، نهمین جشنواره سینه‌لایستی آرژانتین انتخاب شده است. حامد بهداد، باران کوثری، فرهاد آئیش، جمشید هاشم‌پور، رضا صفایی‌پور، حسن رضایی، سروش صحت، به‌رنگ علوی، امیرحسین رستمی، نادر سلیمانی، بیژن بنفشه‌خواه، سیاوش چراغی‌پور ومحمد الهی رضایی در این فیلم بازی کرده‌اند.

چارسوق
هنر

فیلم سینمایی «غریب» به تلویزیون رسید

فیلم سینمایی «غریب، به کارگردانی محمدحسین لطیفی از شبکه‌افق تلویزیون پخش می‌شود. به‌گزارش مهر، «غریب، قرار است امروز پنجشنبه ششم مهرماه هم زمان با هفته دفاع مقدس برای اولین‌بار از تلویزیون پخش

شود. آخرین ساخته لطیفی فرداشب ساعت ۱۲از شبکه افق سیما روی آنتن می‌رود و جمعه ۷مهر ساعت ۱۸:۳۰ بازپخش می‌شود. این فیلم که در ترکیب اکران نوروزی ۱۴۰۲ روی پرده سینماها رفت، به فروش ۱۰میلیاردی رسید و در بخش اکران جانبی نیز یک میلیارد فروخت. این فیلم همچنین در چهار سینمای لبنان و در شهرهای بدون سینمای این کشور به نمایش درآمد. این فیلم برشی از زندگی شهید محمد بروجردی و رشادت‌های او در کردستان است که علاوه بر دریافت بیشترین تعداد جایزه در جشنواره فیلم فجر، به‌عنوان بهترین فیلم جشنواره مقاومت نیز شناخته شد.

تکلیف پخش سریال «سرزمین مادری» روشن شد

سریال «سرزمین مادری» ساخته کمال تبریزی از پنجم مهرماه در تلویزیون به صورت رایگان پخش خود را آغاز خواهد کرد. این سریال، پیش از این با عنوان «سرزمین کهن» برای پخش از تلویزیون تولید شد، اما بعد از چهار قسمت، پخش آن متوقف

شد. حالا با انجام برخی اصلاحات در اسامی، بعد از ۱۰سال با عنوان «سرزمین مادری» برای انتشار آماده شده است. «سرزمین مادری» مجموعه‌ای تاریخی است که به‌شکلی متفاوت به وقایع سیاسی ایران از دهه ۳۰تا پیروزی انقلاب اسلامی می‌پردازد و از پربازگرت‌رین سریال‌های تلویزیون محسوب می‌شود.

به استقبال حوادث نرویم

گام به گام برای داشتن یک زندگی ایمن

دومین گام، آموزش

اعضای یک خانواده، دانش آموزان یک مدرسه، کارمندان یک اداره، شرکت باسازمان، کارگران مشاغل صنعتی و... همه و همه بهتر است آموزش های لازم برای رویارویی با حوادث و سوانح را ببینند. در این بین آموزش به کودکان از مهم ترین موضوعاتی است که باید به آن توجه شود. چرا که این گروه افراد به علت کنجکاوی به دنبال وسایل بازی آتش زامی گردند. آشنایی با درک خطر، مدیریت درست مسئله در زمان بحران در قالب بازی و تمرین های کودکانه، به این گروه سنی کمک می کند تا آموزش های لازم برای زندگی ایمن تر را ببینند.

اولین گام، مجهز بودن

فرقی نمی کند خانه باشد، محیط کار یا خودرو، در هر شرایطی تجهیز کردن محیطی که با آن سرو کار دارید به کپسول های اطفای حریق واجب است. کپسول های آتش نشانی ابتدایی ترین تجهیزاتی هستند که باید در هر محیطی تدارک دیده شوند. البته آموزش استفاده درست و به موقع از آن ها بسیار مهم است.

با اسکن این کد از کاربرد انواع کپسول های خاموش کننده در شرایط اضطراری مطلع می شوید.

سومین گام، آگاهی قبل از حادثه

آتش سوزی با برق و لوازم گرمایشی، غیر افتادن در آسانسور، گیر کردن حلقه انگشتری و... از رایج ترین حوادثی است که پای آتش نشانیان را به محل حادثه باز می کند. با این حال به خاطر سپردن نکاتی باعث می شود تا شاهد کاهش آمار سوانح باشیم. در ادامه به چند نمونه از حوادث مر سومی که با توجه به هشدارها بارها تکرار شده اند اشاره خواهیم کرد.
● یک پریز برق نباید بار چند وسیله برقی پرمصرف را به دوش بکشد.
● از عبور سیم ها و کابل های برق از مکان هایی که باعث ساییدگی روکش سیم می شود مثل زیر فرش باید پرهیز شود.
● آب خاموش کننده مناسبی برای انواع حریق هانیست. به عنوان نمونه در آتش سوزی لوازم برقی اگر آب روی آن ریخته شود باعث شوک الکتریکی به فرد می شود.
● مواد اشتعال زا، وسایل آتش زایا اقلام خطرناک مثل لوازم برقی باید دور از دسترس کودکان قرار بگیرند.
● نکاتی مثل آشنایی با صدای آژیر و شماره های امدادی مثل ۱۲۵ و ۱۱۵ حتما به اعضای خانواده آموزش داده شوند.
● کارکرد هشدار دهنده های دود به صورت مرتب چکاپ شوند.
● در چیدمان لوازم در محیط به این نکته توجه شود که مواد اشتعال زا مثل پرده در نزدیکی وسایل گرمایشی از جمله بخاری، شوومینه و... نباشند.
● از راه های خروج اضطراری اطلاع کسب کنید.
● مانوری نمایشی را برای زمان های بحرانی مثل عبور از اتاقی که دود گرفته برای اعضای خانواده یا همکاران برگزار کنید.

چهارمین گام، هوشیاری در زمان حوادث

● به صادر آوردن زنگ خطر
● اطلاع رسانی سریع به آتش نشانی (۱۲۵)
● اطلاع رسانی به اورژانس در صورت وجود مصدوم (۱۱۵)
● ترک محلی که آتش گرفته است
● دوری حداقل سی متری از ساختمانی که در آن حریق رخ داده است
● خروج از راه پله
● استفاده نکردن از آسانسور
● خفه کردن شعله های ابتدایی با شن و نمک، پتوی نمناک و کپسول های اطفای حریق
● بستن دستمال خیس دور دهان و بینی برای استنشاق نکردن دودهای سمی
● غلت زدن روی زمین برای آن هایی که لباسشان آتش گرفته است

پنجمین گام، توان یابان را در یابید

● اگر فرزندی دارید که ناتوان جسمی است حتما قبل از بروز حوادث برخی نکات را به او آموزش دهید.
● به موارد زیر در زمانه حادثه دقت کنید.

- افرادی که اختلال بینایی دارند:
● از قبل دولا شدن و راه رفتن هم زمان را به او آموزش دهید.
● آن ها را با مفهوم صدای آژیر آشنا کنید.

- افرادی که اختلال بیماری دارند:
● در سال دوبار راه فرار را با آن ها تمرین کنید.
● اگر خارج از محیط هستید نبروهای امدادی را در جریان بگذارید.
● یک محل قرار برای دیدن همدیگر بعد از حادثه تعیین کنید.
● نقشه راه فرار را در محیط خانه بچسبانید.

- افرادی که ناشنوا و کم شنوا هستند:
● برای آژیر خطر یک چراغ تعریف کنید که نور را انعکاس دهد یا لرزشی به پایه تخت او بدهد. آژیر را در جای قابل دید نصب کنید.

- افرادی که ناتوانی جسمی دارند:
● یک مسب برای خروج در محیط تعبیه کنید.
● از ردا شدن و اکرو ویچر از درها اطمینان حاصل کنید.
● طبقات پایین را برای سکونت انتخاب کنید.
● خروج از راه فرار را از قبل با او تمرین کنید.
● موانع را از سر راه بردارید.
● ایستادن، افتادن و چرخیدن را با او تمرین کنید.

تپش های ناکوک

مهم ترین عوامل بیماری های قلبی و روش های مراقبتی ما از این ماهیچه تپنده کدام اند؟

مهم ترین عامل بیماری های قلبی

فشارخون بالا در کنار قند و چربی خون و سیگار کشیدن یکی از ریزفاکتورهای مهم ابتلای افراد به بیماری های قلبی مانند سکنه های قلبی، گرفتگی عروق قلب و دیگر اندام ها و سکنه های مغزی است که بدون علائم مشخصی ایجاد می شود.

۴ مرد و ۳ زن

آمارها نشان می دهد از هر ۱۰ مرد، ۴ نفر و از هر ۱۰ زن، ۳ نفر فشارخون بالا دارند که در سن بیش از ۶۰ سال، این رقم به ۲ نفر از هر ۳ نفر می رسد. نکته تأمل برانگیز ما چرام اینجاست که حدود یک سوم از این افراد تحت درمان نیستند.

۵۰%

با درمان به موقع و مؤثر فشارخون بالا می توان ۵۰ تا ۷۵ درصد از بروز سکنه های مغزی و ۲۰ تا ۲۵ درصد از بروز حمله های قلبی و ۵۰ درصد از بروز نارسایی های قلبی کم کرد.

۹۰%

حدود ۹۰ درصد افراد با علتی ناشناخته به فشارخون بالا مبتلا می شوند و معمولاً افرادی که در سنین بیست و پنج تا پنجاه و پنج سالگی گرفتار این مشکل می شوند، در همین گروه قرار دارند.

استرس و اضطراب

کاهش قند خون

کم خونی

چرا قلبتان به تپش می افتد؟

ورزش سنگین

بارداری

مصرف دارو و کافئین

کمبود خواب

با این کارها مراقب قلبتان باشید

سیگار نکشید

وزن کم کنید

ورزش کنید

سالم بخورید

اگر سیگار می کشید، آن را کنار بگذارید. مصرف سیگار به هر میزان که باشد، زیان بار است. تنها کوی جویدنی و سیگارهای کم جرم و کم نیکوتین هم مضر هستند. کسانی هم که در معرض دود سیگار قرار می گیرند، زیان خواهند دید. دود تنباکوحاوی بیش از ۴ هزار و ۸۰۰ ماده شیمیایی است که بیشتر آن ها برای قلب و عروق خونی ضرر دارند و آن ها را مستعد تنگی شریان ها می کنند که در نهایت می تواند به حمله قلبی منجر شود. افزون بر این، نیکوتین دود سیگار موجب انقباض رگ ها، افزایش ضربان قلب و فشارخون و تشدید فعالیت قلب می شود. منوکسید کربن در دود سیگار هم، جای اکسیژن را در خون شما می گیرد و باعث افزایش فشارخون و فشار به قلب برای کار بیشتر و ذخیره اکسیژن کافی می شود. پس، سیگار را ترک کنید.

هرچه در بزرگ سالی وزن شما افزایش یابد، یافت چربی شما هم بیشتر خواهد شد. این اضافه وزن می تواند به وضعی منجر شود که خطر بیماری های قلبی را در شما زیاد کند؛ مثل افزایش فشارخون، افزایش کلسترول و دیابت. حتما می پرسید اگر کجا بدانیم که وزن مناسب ما چقدر است. یک راه این است که شاخص توده بدنی یا BMI را اندازه بگیرد که به تقسیم وزن (بر حسب کیلوگرم) بر مجذور قد (بر حسب متر) به دست می آید. اگر شاخص توده بدنی شما از ۲۵ بیشتر باشد، یعنی اضافه وزن دارید و به احتمال زیاد چربی و فشارخون شما هم بالاست. در نتیجه، احتمال بیماری قلبی و سکنه هم در شما بیشتر خواهد بود. یادتان باشد حتی مقدار کمی کاهش وزن هم می تواند مفید باشد و فشارخون شما را کم کند، سطح کلسترول خون و احتمال دیابت را هم در شما بکاهد.

شرکت منظم در ورزش های متعادل می تواند خطر بیماری های کشنده قلب را تا یک چهارم بکاهد. وقتی شما ورزش را با دیگر برنامه های سلامت مانند حفظ وزن مناسب همراه می کنید، این منفعت دوچندان می شود. ورزش منظم با افزایش جریان خون قلب، تقویت انقباض عضلانی و افزایش میزان برون ده قلب با صرف نیروی کمتر می تواند به پیشگیری از بیماری های قلبی کمک کند. افزون بر این، فعالیت جسمی به کنترل وزن کمک می کند و احتمال پیشرفت سایر بیماری های فشار آورنده به قلب مانند افزایش فشارخون، کلسترول بالا و دیابت را می کاهد. متخصصان پیشنهاد می کنند دست کم در بیشتر روزهای هفته روزانه سی دقیقه ورزش کنید.

خوردن غذاهای سرشار از میوه، سبزی، حبوبات کامل و لبنیات کم چرب می تواند به حفاظت از قلب شما کمک کند. لوبیا و منابع کم چرب پروتئین به ویژه انواع ماهی می تواند خطر بیماری های قلب را کم کند. محدود کردن مصرف چربی ها هم اهمیت زیادی دارد. اسید چرب امگا ۳، نوعی چربی غیر اشباع چند زنجیره ای است که خطر حمله قلبی را کم و از ضربان نامنظم قلب و افزایش فشارخون جلوگیری می کند. بعضی ماهی ها منابع طبیعی خوبی از امگا ۳ هستند. امگا ۳ در روغن سویا، گردو و کانولا هم مقادیر کمتری وجود دارد. بنابراین، یک رژیم غذایی مناسب و دوستدار قلب را انتخاب کنید.

ضعف ها و قوت های تبیین دفاع مقدس به روایت رزمندگان

ناگفته ها از دفاعی تا همیشه مقدس

گزارش روز

فرزانه شهامت روزنامه نگار

همه اش پنجاه و چند دقیقه طول کشید؛ صحبت های رهبر معظم انقلاب در دیداری که با سال های پیش تفاوت هایی داشت؛ از تعداد مدعوین خانم و آقا گرفته تا مجری مراسم، ترکیب سنی مهمانان و... . سوای این ها که از دیدار چند روز پیش رهبر معظم انقلاب با پیشکسوتان و فعالان دفاع مقدس جلسه ای متفاوت ساخته بود، باید به محتوای صحبت های ایشان نیز اشاره کرد که پر از نکات ریز و درشت بود مثل همیشه. شاید بهترین تحلیل کننده این صحبت ها کسانی باشند که در میدان هستند و عرصه را خالی نکردند؛ هم در روزهای پر التهاب جنگ تحمیلی که جوان تر بودند، هم این روزها که پختگی میان سالی را سپری می کنند و دغدغه گفتن از ناگفته های جنگ برای قشرهای مختلف را دارند. سه چهره ای که با همه مشغله های هفته دفاع مقدس با ما هم کلام می شوند، با استناد به صحبت های اخیر رهبر معظم انقلاب، دل سوزانه از ضعف ها و قوت های این عرصه برپایمان می گویند.

خوب هست، کافی نه

حمید جهانگیر فیض آبادی

جایاز، نویسنده و راوی دفاع مقدس

فیلم، سریال، کتاب و سخنرانی، همه شان قبول، اما با همه مهارایی که انجام شده است، ما همچنان مسئله داریم؛ هم در بیان دستاوردهای دفاع مقدس که از آن سال ها شروع شد و اکنون به اوج خود رسیده است و هم در تبیین صحبت های رهبر معظم انقلاب.

با وجود جلسات روایتگری که در طول سال با قشرهای مختلف دارم، نقطه ضعفمان در تبیین این دستاوردها رابیشتر از همیشه در ایام اغتشاش های پارسال دریافت کردم. در همان ایام، بیست و چند بار در جمع نوجوان ها حاضر شدم و چهره به چهره با هم گفت و گو کردیم. عمده تمرکز دشمن روی آن ها بود، چون نه بچه هستند و نه بزرگ و باید دیده، نه دوران انقلاب و جنگ را دیده اند و نه آن چنان که باید از عمق و پشت پرده مسائل سیاسی باخبرند. بی خبر بودند از روزگار جنگ که تحریم می شدیم برای خرید حداقل امکانات نظامی و از شرایط امروز که تحریم هستیم برای فروش تسلیحاتی که خودمان تولید کرده ایم، شبهه های شان پرتکرار بود. مثلاً به پرآید و ضعف هایش استناد می کردند و از ارس ۱ و ۲ و سفیر و مشتری های پروپاقرص خارجی شان بی خبر بودند.

چند دقیقه ای که از سوال و جواب هایمان می گذشت، اذعان می کردند به اینکه این چیزها را تابه حال نشنیده بودند. حق داشتند که ندانند، رسانه بیگانه که این چیزها را نمی گوید. این ضعف داخلی را بگذارد کنار نکته دیگری که در صحبت های اخیر رهبر معظم انقلاب بود و آن راتابه حال با این صراحت از ایشان نشنیده بودم؛ اینکه جوان های امروز مثل جوان های دوران دفاع مقدس می توانند تمام مشکلات کشور را حل کنند، اما این جوان گرایی و ارتباط مستمر با این قشر از سوی مسئولان جدی گرفته نشده است. اگر این طور می شد، شاهد گسست نسلی، باور کردن دروغ های رسانه های بیگانه و اتفاقات پارسال نبودیم.

تصویر ذهنی تان کامل می شود اگر عامل دیگری به نام نفوذ را هم به شبکه دلایل یاد شده اضافه کنید، عاملی که در دوران دفاع مقدس و تا خط مقدم بود و سرنوشت عملیاتی مثل کربلای ۴ را تغییر داد. امروز هم وجود دارد و از آن ضربه می خوریم، هر چند که با هم افزایی دستگاه های اطلاعاتی کمتر شده است.

معنی صحبت های من این نیست که هیچ کاری در عرصه تبیین انجام نشده است. اگر نشده بود که در سالگرد اغتشاش های پارسال، شاهد غلبه نشینی نوجوان ها و جوان ها از همراهی با بیگانه ها نبودیم. تا پیش از آن، کسانی که در این زمینه وظیفه داشتند، به خواب رفته بودند انگار و خودشان را از نسل جوان جدا کرده بودند و با بروز ناآرامی ها فهمیدند که چه خطری از بیخ گوش کشور گذشته است. حواسشان جمع شد و در دبیرستان ها، دانشگاه ها و رسانه های داخلی فعال شدند. مخاطب هم متوجه شد که از باغ سبز و سرخی که رسانه های بیگانه نشان می دهند، میوه وعده های داده شده عاید نمی شود.

فیلم، سریال، کتاب و سخنرانی، همه شان قبول، همه این کارها انجام شده است، اما موضوع بر سر این است که باید خیلی بیشتر بشود، هم از صد برابرشدنی که رهبر معظم انقلاب اشاره کردند.

کاستی در هر ۴ مورد

محمد غفاری

رزمنده، مدرس دانشگاه و معاون اسبق استانداری خراسان رضوی

از چه چیزی دفاع شد؟ مدافعان چه کسانی بودند؟ مهاجمان چه کسانی بودند؟ دستاوردهای این دفاع چه بود؟

چهار بعد بسیار مهمی که در صحبت های اخیر رهبر معظم انقلاب در جمع پیشکسوتان و فعالان دفاع مقدس بیان شد، همین ها بود. اگر از من بپرسید که در تبیین کدام یک از این عرصه ها ضعف داشته ایم، می گویم در هر چهار مورد. مخاطب را هر بد الهی سیاسی تعیین شده در این دیدار، احاد جامعه هستند، از پیشکسوتان جهاد و شهادت گرفته که با تلاش بسیار بیشتر از گذشته باید برای روشننگری درباره اضلاع گوناگون دفاع مقدس وارد میدان شوند تا جوان هایی که لازم است برای شناخت ابعاد گوناگون دفاع مقدس تلاش کنند.

اعتقاد دارم که اگر همین چهار بُعد در قالب های گوناگون در دروس مدارس جای گرفته بود و اگر درواقع، نه از روی بی دردی و از سر رفع تکلیف، در دانشگاه ها تدریس و تبیین می شد، امروز دیگر چالش های سیاسی و فرهنگی روبه رو نبودیم. اجازه بدهید راحت تر و صریح تر حرف بزنم. وقتی مسئولان دانشگاه به بنده نوعی به عنوان مدرس می گویند که اسم درس دفاع مقدس را بنویس و اگر خواستی در قالب درس های دیگر از دفاع مقدس برای دانشجویان بگو، چه معنایی در ذهنتان تداعی می شود؟

شمارا را رجاع می دهم به این بخش از صحبت های رهبر معظم انقلاب که فرمودند: «سی و چند سال از جنگ می گذرد. ما در این سی و چند سال خیلی تهاجم داشتیم، خیلی فتنه انگیزی داشتیم، در بخش های مختلف. خیلی هایش را احاد مختلف مردم توجه نکردند، لکن داشتیم؛ بعضی هایشان هم جلو چشم همه بوده که شما در سال های مختلف مشاهده کردید. همه این فتنه ها در مقابل ملت ایران ناکام ماند؛ چرا؟ چون ملت ایران فرهنگ مقاومت را در خود نهادینه کرده. این سی و چند سال نهادینه شدن فرهنگ مقاومت در کشور ناشی از مقاومت هشت ساله دفاع مقدس است.» معنی این صحبت این است که امروز همه ما داریم از صدقه سر دفاع جانانه آن روز نفس می کشیم. پس چرا با این حجم از بی توجهی مواجهیم؟ اجازه بدهید بعد از سال ها فعالیت در عرصه سیاسی، فرهنگی و دانشگاهی، قاطع به شما بگویم که اگر فقط همین چهار بعد از ابعاد دفاع مقدس را درست تبیین کرده بودیم، امروز دیگر در جامعه شاهد شبیها

و رفتارهایی مثل ادبیات طلبکارانه با رزمندگان و ایثارگران نبودیم. حداقل این بود که در برخی مراکز دانشگاهی و حتی حوزوی، جای قاتل و شهید عوض نمی شد.

کم گذاشته ایم

عباس آرانیان

رزمنده و مدیر انجمن راویان فتح

ما اجرای آن جوان و جمله اش را که به یکی از راویان دفاع مقدس گفته بود، شنیده اید؟ همان که در دیدار اخیر پیشکسوتان دفاع مقدس با رهبر معظم انقلاب نیز بیان شد. جوان در اغتشاشات پارسال دستگیر و با عفو آزاد شده بود. در جریان یکی از سفرهایش در قالب راهبان نور، با راوی مواجه می شود و وقتی حقایق را از زبان این پیشکسوت دفاع مقدس می شنود، اعتراض را به اینکه چرا تا حال این ها را نگفته بودید، این طور بیان می کند: «خیلی نامردید!»

تجربه راویانی که با ما همکاری می کنند نیز دقیقاً همین را می گوید. ما یعنی انجمن راویان فتح، که تشکیلی مردمی هستیم و با هفتصد راوی آموزش دیده در مشهد و شهرستان ها فعالیت می کنیم. آن ها به واسطه جنس کارشان با قشرهای مختلف ارتباط دارند و بازخوردهایی که از جلساتشان به ما منعکس می کنند، حاکی از نیازی است که رهبر معظم انقلاب در این سال ها مکرر به آن اشاره و تأکید کردند؛ تبیین.

ما در کنار سایر تربیون دارها، خودمان رابخشی از جامعه مخاطب صحبت های ایشان می انیم که در مجموع برای تبیین کم گذاشتیم. در جریان اغتشاش های پارسال، فقط در یکی از مناطق آموزش و پرورش مشهد که اوضاعش ملتهب بود و بهتر است نام آن رابه امانت نگه دارم، هشتاد راوی ما به مدت یک ماه و گاه هر کدامشان تاسه جلسه در روز، گفت و گو و رد و ردو با جوان ها و نوجوان ها داشتند و به سؤالاتشان پاسخ می دادند. عمق شبیهای که با تبیین می شد پیش نیاید، به حدی بود که به عنوان مثال در یکی از این کلاس ها، چند دختر در اعتراض به حضور راوی، برعکس و پشت به او نشسته و حجابشان را هم برداشته بودند. دقایق پایانی جلسه، اوضاع دگرگون شد، حالت نشست نشان را تغییر داده و مقنعه هایشان را پوشیده بودند. جلسه هم به جای چهل دقیقه، یک و نیم ساعت طول کشیده بود، چون بچه ها حاضر نبودند فضا راترک کنند و می خواستند سؤال و جواب ها با راوی ادامه داشته باشد. چیزهایی که ما در جلسات و گفت وگوهای رودرپیمان با قشرهای مختلف مردم می بینیم، این است که دستاوردهای دفاع مقدس و انقلاب اسلامی به قدر کافی گفته نشده است. چه کسی باید می گفت؟ فعلاً از این سؤال بگذریم و دنبال مقصر و گفتن از واقعیت هایی که به قیای کسی بریخورد، نباشیم، وگرنه جواب معلوم است، همه آن هایی که متولی بودند، از مساجد تا مدارس، دانشگاه ها، ادارات و حتی خود ما کم گذاشته و کم گفته ایم.

صحبت های رهبر معظم انقلاب درباره دفاع مقدس، کلیدواژه زیاد دارد، از گنج جنگ، که باید استخراج شود تا دفاع مقدس به مثابه یک تابلو، «جوان گرایی» در دوران دفاع مقدس که امکان الگو شدن در عصر حاضر را هم دارد، نیاز به فناوری

در اردوهای راهبان نور و... . همه چیز برای استفاده از این ظرفیت ها فراهم است، هم تشکلهای مردمی کارآمد، هم امکانات، هم شناسایی کردن مشکلات و ضعف ها. همت می خواهد و مدیریت جهادی که در برخی عرصه ها کم رنگ شده است.

چشمات روشن

لباس عروست می تواند جای بهتری داشته باشد

«لباس عروست می تواند جایی بهتر از کمند داشته باشد.» این را بانویی می گوید که چندین سال است تلاش می کند گره کوز تجملات را از دواج جوانان باز کند. فاطمه عصار زاده، سال ۱۳۹۰ که عروسی می کند، با ۲۰۰ هزار تومان یک دست لباس عروس برای خودش می خرد و این لباس عروس با برکت تاسال ها بر تن چندین عروس دیگر می نشیند و بار اضافه خرید لباس را از شانه زندگی شان بر می دارد. شیرینی این رسم امانت دادن و شریک شدن در شادی دیگران آن قدر زیر زبان فاطمه عصار زاده می کند که دلش می خواهد این شیرینی را دیگران هم بچشند و آن ها رابه این کار ترغیب می کند. از همان جا هم پویش «آینه شمعدون» به ذهنش می رسد؛ پویشی که فقط به امانت دادن لباس ختم نمی شود و همه ملزومات ازدواج مثل لباس نامزدی، مجلسی، تاج، کیف، کفش، کت وشلوار داماد و دیگر ملزومات عروسی به صورت رایگان به زوج های جوان امانت داده می شود تا در مخارج جشنشان صرفه جویی کنند. این طور هم نیست که طرح صرفاً مخصوص نیازمندان باشد؛ همه می توانند از این طرح استفاده کنند.

بعد از آن نیت دلی و امانت دادن لباس عروس، خودش حالا به جایی رسیده است که چندین شعبه در شهرهای مختلف مثل ملایر، زابل، بندرانزلی و شیراز می چرخاند و این کار خیر را در آن شهر ها دنبال می کند. گاهی لباس های امانتی از آن ور آب می رسند و ایرانی هایی که در کشورهایی مثل اتریش، لبنان، ترکیه، انگلیس و... ساکن هستند، بعد از آشنایی با این پویش لباس عروسشان را در اختیار این مجموعه می گذارند و به قول فاطمه عصار زاده، صدایشان در تشویق از دواج آسان جهانی می شود.

بافرهنگ

باشیم

وزارت انسان سازی را دریابیم!

این روزها هم زمان با شروع سال تحصیلی جدید، کلیبی مربوط به یکی از مدارس کرمان در فضای مجازی دست به دست می شود که واقعا تعجب انگیز و تأسف آور است؛ موسیقی عجیب و غریب با متن ۱۸+ و رقص دانش آموزان در فضای مدرسه البته در سالیان قبل هم شاهد نشر چنین کلیپ هایی بوده ایم. صرف نظر از لزوم ورود جدی و برخورد قاطع آموزش و پرورش با عوامل این قضایا، اجازه بدهید از منظر دیگری هم به این موضوع نگاهی گذرا بیندازیم.

یکی از وزارتخانه های آموزش و پرورش موفق در جهان، مربوط به کشور ژاپن است. کشور ژاپن منابع طبیعی ندارد و اقتصادش مبتنی بر سرمایه انسانی، فناوری پیشرفته، تولید کالا و خدمات کیفی است. بنابراین، انسان و تربیت آن نیز مهم تلقی می شود و در نتیجه، معلم، مدرسه، آموزش، برنامه درسی و هر چه با پرورش و قیمتی ساختن انسان ارتباط دارد، برای آن ها مهم تلقی می شود. مطلوب ترین و رشک برانگیزترین جنبه زندگی معلم ژاپنی این است که او زندگی نسبتاً مرفهی دارد و حقوق بسیار زیادی می گیرد. آموزش معلمان بسیار مهم است تا آنجا که یک معلم تازه کار باید کاملاً با یک معلم با سابقه هماهنگ شود. به همین دلیل، تجربه کودکان هم مسلح در کلاس های مختلف به نحو قابل ملاحظه ای یکسان است (جستاری به آموزش و پرورش ایران و ژاپن، دکتر ابوالفضل بختیاری، ۱۳۹۱).

در کنار توجه زیاد به جایگاه معلم چه از لحاظ ساختاری و سازمان دهی، سطح علمی، اقتصادی و رفاهی، نگاه ویژه ای به مقوله فرهنگی معلم هم صورت می گیرد. بی شک این نگاه دقیق برگرفته از لزوم حفظ و حراست از یکان فرهنگی کشور ژاپن است. چشم بادامی ها، دریافته اند که مهم ترین سازمان برای حفظ زیست بوم فرهنگی شان، آموزش و پرورش و مهم ترین مؤلفه زمینه ساز برای کارکرد صحیح آن، ثبات و آرامش در همه سطوح است.

حال بیا بید نگاه پیر فرزانه انقلاب به آموزش و پرورش را بررسی کنیم: «آموزش و پرورش مهم ترین کار یک کشور است. اگر کشوری نخواهد به عزت مادی، به سعادت معنوی، به سیطره سیاسی، به پیشروی علمی، به آبادانی زندگی دنیا، به هر آرزویی، بخواهد دست پیدا کند، باید به آموزش و پرورش به عنوان یک کار بنیادی، مقدماتی لازم بپردازد.» در کنار همه توفیقات انکارناپذیر و موفقیت آمیز آموزش و پرورش، اجازه بدهید یک سوزن که خودمان را بنیم، عزل و نصب های اتوبوسی، بی معلم ماندن بعضی کلاس ها دست کم در روزهای نخست سال، تغییر معلم بین سال تحصیلی، به کارگیری نیروهایی با تحصیلات نامرتبط و به طور کلی به کارگیری نیروهایی که آموزش های مرتبط در دانشگاه تربیت معلم و دبیری را ندیده اند، کمبود هزاران معلم و دبیر به ویژه دبیر پرورشی، اختصاص بودجه ناکافی و در نهایت نوع نگاه به فرهنگ در این دستگاه، بخشی از مشکلات آموزش و پرورش ماست که می تواند باعث تولید ناهنجاری های فرهنگی در دانش آموزان شود.

صد البته که توجهی به فرهنگ به ویژه در دستگاهی مثل آموزش و پرورش به عنوان دستگاهی زاینده و پویا و نه دستگاهی مصرفی، متأثر از نوع نگاه ملی در سطوح کلان است. اگر قرار بود روزی تعداد وزارتخانه های کشورمان را به سه وزارتخانه کاهش دهیم، باز هم وزارت انسان سازی (آموزش و پرورش + آموزش عالی و فرهنگ) یکی از این سه وزارتخانه ها بود. ما حاضریم هزاران میلیارد تومان بوجه مالی و خون مطهر چنده شهید را صرف جمع کردن اغتشاشات و بلواهای خیابانی، ناهنجاری ها و کج رفتاری های اجتماعی بکنیم. اما حاضر نیستیم با صرف مبالغی بسیار کمتر، به عنوان مثال با استخدام نیروهای زبده فرهنگی، همراه با آموزش های نوین و به روز و مرتبط، از ایجاد بستر چنین بحران هایی جلوگیری کنیم.

در بیشتر رشته ها و تخصص ها می توان با صرف پول و... متخصصان مختلف را از سراسر جهان به کار گرفت؛ اما آیا می توان استاد و معلم متخصص فرهنگ ایرانی از سایر کشورها استخدام کرد؟

وزارت انسان سازی را دریابیم!

شماره

شنبه ۶ مهر ۱۴۰۲
۱۲ رجب الاول ۱۴۴۵
شماره ۴۴۴

۱۳

خبر

عجایب نماز اول وقت

یکی از نشانه‌های مسلمان‌های واقعی، رعایت اوقات نماز است. خیلی لذت دارد وقتی کسی را می بینی که چون صدای اذان را می شنود، هر جا که هست، بساطش را پهن می کند و به نماز می ایستد. در واقع زمانی که خدای بزرگوار صدای زنده سراسیمه بدون معطلی لبیک می گوید و به سمت اومی رود، چنین شخصی بدون شک در پیشگاه اودارای ارزش است، البته گاهی خواندن این نماز اول وقت دشوارتر می شود و شخص به آن آمیزش می شود که آیا فقط در حالت های عادی و راحتی، اهل نماز اول وقت است یا در هیچ شرایطی آن را رها و ترک نمی کند که اگر این گونه باشد، عنایت الهی نیز اورا رها نمی کند. ماجراهای زیادی از توفیق ها و عجایب کار کسانی که اهل نماز اول وقت خواندن هستند، نقل شده است. در یکی از این ماجرا ها آمده است:

به عیادت دوست بیماری رفته بودیم، پیرمرد شیک و کراوات زده ای هم آنجا حضور داشت. چند دقیقه بعد از ورود ما اذان مغرب گفتند. آقای پیر کراواتی، با شنیدن اذان در کیف چرم گران قیمتش را باز کرد و سجاده اش را در آورد و زودتر از سایرین مشغول خواندن نماز شد.

برای من جالب بود که یک پیرمرد شیک و صورت تراشیده کراواتی، این طور مقید به نماز اول وقت باشد. بعد از اینکه همه نمازشان را خواندند، من از او دلیل نماز خواندن اول وقتش را پرسیدم و او هم قضیه نماز و مرحوم شیخ و رضاشاه را برایم تعریف کرد. گفت در جوانی مدتی از طرف سردار سپه (رضاشاه) مسئول اجرای طرح تونل کندوان در جاده چالوس بودم. از طرفی پسر مبتلا به سرطان خون شده بود و دکترهای فرنگ هم جوابش کرده بودند و خلاصه هر لحظه منتظر مرگ بچه ام بودم. روزی خانم گفت که برای شفای بچه، به مشهد برویم و دست به دامان امام رضا^(ع) بشویم. آن موقع من این حرف ها را قبول نداشتم اما چون مادر بچه خیلی مضطرب و دل شکسته بود، قبول کردم. رسیدیم مشهد و بچه را بغل کردم و رفتیم. وارد صحن حرم که شدیم، خانم خیلی آه و ناله و گریه می کرد.

گفت برویم داخل که من امتناع کردم. گفتم همین جا خوب است. بچه را گرفت و گریه کنان به داخل ضریح آقا رفت. پیرمردی توجهم را به خودش جلب کرد. او روی زمین نشسته بود و سفره کوچکی که مقداری انجیر و نبات خرد شده در آن دیده می شد، مقابلش پهن بود و مردم صف ایستاده بودند و هر کسی مشکش را به پیرمرد می گفت و او چند انجیر یا مقداری نبات، درون دستش می گذاشت و طرف، خوشحال و خندان تشکر می کرد و می رفت. به خودم گفتم ما عجب مردم احمق و ساده ای داریم؛ پیرمرد چطور همه را دل خوش می کند. آن هم با انجیر و تکه ای نبات!

حواسم از خانم و پسرم پرت شده بود و تماشاگر این صحنه بودم که پیرمرد نگاهی به من انداخت و پرسید: «حاضری باهم شرطی بگذاریم؟» گفتم: «چه شرطی و برای چی؟» شیخ گفت: «قول بده در ازای سلامتی و شفای پسر، یک سال نمازهای یومیه را سر وقت بخوانی»، متعجب شدم که او قضیه مرا از کجا می دانست. کمی فکر کردم. دیدم اگر راست بگویم، ارزشش را دارد. خلاصه گفتم: «باشد، قبول است، و با اینکه تا آن زمان نماز نخوانده بودم و اصلاً آن را قبول نداشتم، گفتم باشد. همین که گفتم قبول است آقا، دیدم سروصدای مردم بلند شد و در ازادحام جمعیت، یک دفعه دیدم پسرم از لایه لای جمعیت بیرون دوید و مردم هم به دنبالش، چون شفا گرفته و خوب شده بود. من هم از آن موقع طبق قول و قرارم با مرحوم، حسنعلی نخودکی، نماز را دقیق و سر وقت می خوانم. اما روزی در محل اجرای تونل کندوان، مشغول کار بودیم که گفتند سردار سپه برای بازدید در راه است و ترس و اضطراب عجیبی همه جا را گرفت، چرا که شوخی نبود و رضاشاه خیلی جدی و قاطع بر خورد می کرد. در حال تماشای حرکت کاروان شاه بودیم که اذان ظهر شد. مردد بودم که بروم نمازم را بخوانم یا صبر کنم بعد از بازدید شاه، نمازم را بخوانم.

چون به خودم قول داده بودم و به آن پایبند بودم، اول وضو گرفتم و ایستادم به نماز. رکعت سوم نمازم، سایه رضاشاه را کنارم دیدم و خیلی ترسیده بودم. اگر عصبانی می شد یا عمل من را توهین تلقی می کرد، کارم تمام بود. نمازم که تمام شد، بلند شدم دیدم درست پشت سرم ایستاده، لذا عذرخواهی کردم و گفتم: «فرقان! از خردم تگزارای حاضر. شرمندهام اگر وقت شما تلف شد و...». رضاشاه پرسید: «مهندس! همیشه نماز اول وقت می خوانی؟» گفتم: «فرقان! از وقتی پسرم شفا گرفت، نماز می خوانم، چون در حرم امام رضا^(ع) شرط کردم، رضاشاه نگاهی به همراهایش کرد و با چوب تعلیمی محکم به یکی زد و گفت: «مرتیکه پدر سوخته! کسی که بچه مر میضی رو امام رضا شفا بده و نماز اول وقت بخونه، درد و عوضی نمی شه. اونی که در زده، تو پدر سوخته هستی نه این مرد، بعدها متوجه شدیم آن شخص زیراب من رازه بود و رضاشاه امد بود همان جا کارم را یکسره کند اما نماز خواندن من، نظرش را عوض کرده و جانم را خریده بود. از آن تاریخ دیگر هر جا که باشم، اول وقت نمازم را می خوانم و به روح مرحوم «حسنعلی نخودکی، فاتحه و درود می فرستم».

خاطره مهندس گرایلی، سازنده تونل کندوان

آیتا... بهجت (رحمه... تعالی) می گوید: «تمام سرمایه ما نماز اول وقت است که اگر بتوانیم آن را نگه داریم، توفیقات زیادی نصیب ما خواهد شد، از خداوند بزرگی می خواهیم که ما و خانواده ما را از اهل نماز قرار دهد و از توفیقات و آثار زیبایی نماز اول وقت بهره مند کند. ان شاء...!

پیرس و بدان

حکم نفرین کردن

در این ستون به پرسش های شما درباره حکم مسائل مختلف از نظر شرعی پاسخ خواهیم داد. شما مخاطبان گرامی می توانید پرسش های خود را به شماره پیامک ۷۲۸۹۰۰۰ یا ما در میان بگذارید.

● سؤال: آیا خداوند به نفرینی که از دل شکسته باشد، توجه می کند یا فقط دعا های مثبت را اجابت می کند؟

● پاسخ اجمالی:

نفرین در آموزه های دینی ما موضوعی شناخته شده است. چنان که در آیات و روایات آمده است: «بریده یادر دوست ابولهب! یا از نفرین مظلوم بترسید که نفرین مظلوم به آسمان می رود، و... منتها همان گونه که دعا برای استجابت، نیازمند شرایطی است و هر دعایی از هر فردی قرین اجابت نیست. اگر فردی به محض اینکه از طرف کسی اذیت و آزار شد بدلیلش شکسته شد و نفرین کرد، بخواد نفرینش اجابت شود، بی شک این گونه نیست، چرا که طبق فرموده قرآن، اگر همان گونه که مردم در به دست آوردن «خوبی» ها عجله دارند، خداوند در مجازاتشان شتاب می کرد، همگی نابود می شدند، بنابراین گاهی ممکن است این احقاق حق در دنیا رخ دهد و گاهی نیز بنا بر مصالحی، این کار در دنیا واقع نشود و به سرائ آخرت موکول شود که اساساً یکی از دلایل برپایی قیامت، همین احقاق حق مستضعفان و مظلومان از ظالمان و متجاوزان به حقوق مردم است.

● نفرین در قرآن

نفرین نیز مانند دعا در آموزه ها و منابع دینی ما به رسمیت شناخته شده است. در قرآن کریم این موضوع در سوره مسد مطرح شده است، آنجا که خداوند، ابولهب (عموی پیامبر) را به دلیل اذیت و آزار پیامبر اسلام^(ص) نفرین می کند: «تَنْبِذْ أَبِی لَهَبٍ وَتَبْ، بریده یادر باهر دوست ابولهب و مرگ بر او باد!»، «التَّابَ الْهَلاک، و تَبَّتْ الْأَوَّلُی دَعَاءُ عَلَیْهِ بِالْهَلاکِ وَالْخُسْرَانِ»، «تب، به معنای مرگ و نابودی است و واژه تب در ابتدای آیه، دعا بر ضد ابولهب، به هلاکت و زیان، یعنی در واقع همان نفرین است.

● نفرین در روایات

در اخبار و احادیث وارد شده از معصومان^(ع) به نفرین مظلوم، توجه ویژه شده است که در این فرصت به چند نمونه اشاره می شود: (۱) امام صادق^(ع) می فرماید: «اتَّقُوا ذَوَّهَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّ ذَوَّهَ الْمَظْلُومِ تُضْعِدُ إِلَى السَّمَاءِ، از نفرین مظلوم بترسید که نفرین مظلوم به آسمان می رود، (۲) آن حضرت در روایت دیگری فرمودند: «اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهُ یَسْأَلُ... حَقَّهُ وَ...» سبحانه اگر مَن آن یسئل حقاً إلاَّ أجاب، بترسید از نفرین مظلوم، همانا او حق خود را از خدا می خواهد و خداوند سبحان، گرامی تر از آن است که حق خواسته شود و آن را اجابت نکند.

ذکر ویژگی های پرهیزکاران در آیات قرآن

پرهیزکاری در سپهر کتاب خدا

حمیده ذاکری| قرآن کریم برای راهنمایی بشر نازل شده است. در قرآن موضوعات مختلفی برای نحوه زندگی اجتماعی ما طرح شده است. یکی از موضوعاتی که برای ما کاربرد دارد، این است که در آیات قرآن به چه افرادی متقی یا پرهیزکار گفته می شود. در آیات بسیاری درباره کلمه تقوا، بر و نیکوکار و پرهیزکار صحبت شده است. از آن میان، امروز به چند آیه از سوره آل عمران اشاره کرده ایم. خداوند کریم در آیات ۱۳۳ تا ۱۳۶ این سوره مبارک به این نکته اشاره می فرماید که بهشتی به گسترده گی آسمان ها و زمین برای پرهیزکاران آفریده است: «و شتاب کنید برای رسیدن به آموزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان ها و زمین است و برای پرهیزکاران، آماده شده است، و در آیات بعد، آن ها را توصیف می کند: «پرهیزکاران افرادی هستند که در توانگری و تنگدستی، انفاق می کنند و خشم خویش فرومی خورند و از خطای مردم درمی گذرند. خداوند نیکوکاران را دوست دارد و آن کسانی که وقتی مرتکب کاری زشت شوند پابه خود ستمی کنند، خدا را یاد می کنند و برای گناهان خویش، آموزش می خواهند و کیست جز خدا که گناهان را بیامرزد؟ و چون به زشتی گناه آگاهند، در آنچه انجام می دادند، پای فشاری نکنند. پاداش اینان، آموزش پروردگارشان است و نیز بهشت هایی که در آن، نهرها جاری است. در آنجا جاویداند و چه نیکوست پاداش نیکوکاران!». خداوند در آیات بالا پرهیزکاران را معرفی کرده و پنج صفت از اوصاف آنان را ذکر کرده است که در ادامه آن ها را مرور می کنیم.

ویژگی های افراد پرهیزکار

سخی و بخشنده اند

در این آیات بیان شد که افراد پرهیزکار در هر شرایطی که باشند، انفاق می کنند، چه موقعی که در راحتی و وسعت هستند چه زمانی که در سختی و محرومیت اند. آن ها با این عمل ثابت می کنند که روح کمک به دیگران و نیکوکاری، در وجودشان نفوذ کرده است و به همین دلیل در هر شرایطی اقدام به این کار می کنند. روشن است که انفاق در حالت دارایی به تنهایی نشانه نفوذ کامل صفت عالی بخشنده گی در انسان نیست. این کار به خودی خود ارزشمند است، اما اگر همان شخص در موقعیت تنگدستی نیز همین عمل را انجام دهد و در همه حال اقدام به کمک و بخشش کند، نشان می دهد که این صفت در او ریشه دار و نهادینه است، زیرا افراد تنگدست نیز به مقدار توانایی خود، می توانند به دیگران انفاق کنند و انفاق منحصر به مال و ثروت نیست، بلکه هرگونه موهبت خدادادی را شامل می شود، خواه مال و ثروت باشد، خواه علم و دانش یا موهاب دیگر و به این ترتیب، خداوند می خواهد روح گذشت و فداکاری و سخاوت را حتی در نفوس مستمندان جای دهد تا از ذایل اخلاقی بسیار که از بخل سرچشمه می گیرد، دور بمانند.

معنای تقوا و پرهیزکاری

تقوا همان اجتناب و دوری است از هر چه غیر از خداوند متعال است، یعنی از آنچه توجه الهی در آن وجود ندارد، باید دوری و پرهیز کرد. هر عمل و کاری که رنگ و بویی از افاق الهی نداشته باشد، باید از انجام آن اجتناب کرد و همچنین در مکان و موقعیت هایی که تأیید شده قوانین الهی نیست، نباید قرار گرفت. پیشوای متقین امیرمؤمنان علی^(ع) فرموده اند: «اعْتَصِمُوا بِتَقْوَى اللَّهِ...» یعنی به تقوای خدا پناهنده شوید، همچنین امام صادق^(ع) فرموده اند: «أَوْصِيكَ بِتَقْوَى اللَّهِ...» و الوری و الاجتهاد، و اعلم أنه لا ینتفع اجتهاد لا ورع فیه، یعنی تورا به ترس از خدا و پارسایی و کوشایی سفارش می کنم و بدان که هر کوششی (چه در عبادت و چه در دیگر کارها) که ترس از خدا و پارسایی در آن نباشد، سودی برای تو ندارد.

از خطای دیگری می گذرند

صفت سومی که برای پرهیزکاران بیان شده است، این است: «وَالَّذِينَ غَنِ الثَّاسِ وَ... یَجِبُ الْمُحْسِنِینَ»، و از مردم درمی گذرند و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. این صفت، قدمی بزرگ تر برای رشد انسان است. فروبردن خشم بسیار خوب است اما به تنهایی کافی نیست، زیرا ممکن است کینه و دشمنی را از قلب انسان کاملاً ریشه کن نکند. در اینجا انسان برای پایان دادن به حالت عداوت و دشمنی، باید، کظم غیظ، توأم با عفو و بخشش، داشته باشد، به همین دلیل خداوند به دنبال صفت عالی خویشتن داری و فروبردن خشم، موضوع عفو و گذشت را بیان کرده است. مراحل عفو همچون یک سلسله مراتب تکاملی پشت سر هم قرار گرفته اند و در این آیه، به مرحله ای عالی تر از این صفت اشاره شده است و آن، این است که انسان نه تنها باید خشم خود را فروبرد و با عفو و گذشت، کینه را از دل خویش بشوید، بلکه باید بانیکی کردن در برابر بدی (آنجا که شایسته است)، ریشه دشمنی را نیز در دل طرف بسوزاند و قلب او را به خویش مهربان کند، به طوری که در آینده چنان صحنه ای تکرار نشود. به طور خلاصه در این آیات مبارک، پروردگار نخست به خویشتن داری در برابر خشم و پس از آن به شستن قلب خود و سپس به شستن قلب طرف، دستور می دهد.

بر گناه خود اصرار و پافشاری نمی کنند

خداوند متعال در پایان این آیه برای تأکید می فرماید که پرهیزکاران هرگز با علم و آگاهی، بر گناه خویش اصرار نمی ورزند و گناه خود را تکرار نمی کنند. در تفسیر آیه یادشده، از امام باقر^(ع) نقل شده است: «الاصرار ان یدبذ الذنب فلا یستغفر...» و لا یحدث نفسه بتوبه فلک الاصرار، اصرار بر گناه این است که انسان گناهی کند و به دنبال آن استغفار نکند و در فکر توبه نباشد.

روشن است که فراموش کردن یاد خداوند، نتیجه سهل انگاری انسان است و تنها کسانی گرفتار آن می شوند که خود را به وسوسه های دنیوی تسلیم کنند و به اصطلاح گرفتار وسواس خناس شوند، همان طور که در سوره ناس نیز ذکر شده است که دوری از این نوع وسوسه شیطانی فقط با یاد خداوند محقق می شود و انسان های بیدار و باایمان، کاملاً مراقب هستند که هرگاه خطایی از آن ها سر زد، در نخستین فرصت، آثار آن را با توبه و استغفار از دل و جان خود پاک کنند و دریچه های قلبشان را به روی شیطان و لشکر او ببندند که آن ها از درهای بسته قلب وارد نمی شوند.

پاداش پرهیزکاران

خداوند در آیه آخر، درباره پاداش پرهیزکارانی که صفات آن ها در دو آیه گذشته آمده، توضیح داده است که آموزش پروردگار و بهشتی که نهرها از زیر درختان آن جاری است، نصیب آنان می شود، بهشتی که در آن به طور جاودان سکنا می گیرند و این پاداش نیکی است برای کسانی که اهل عمل هستند، نه افراد سست و تنبل که همیشه از تعهدات و مسئولیت های خویش می گریزند.

اطفای حریق با آب حمام وتخریب بنا!

روزنامه‌نگار حسین تاجریات

در سال ۱۲۱۸ هجری قمری زمانی که عباس میرزا نایب السلطنه فتحعلی شاه می‌شود، تبریز به «شهر ولیعهدنشین» تبدیل می‌شود. طبق همین سنت، مظفرالدین میرزا نیز یک سال قبل از اینکه در سال ۱۲۷۸ قمری به ولیعهدی ناصرالدین شاه انتخاب شود، به‌عنوان حاکم آذربایجان به تبریز می‌آید. ضمن اینکه این شهر در دوره جنگ‌های ایران و روسیه، مرکز نقل و مقر فرماندهی است و بنا به دلایلی چند، مانند نزدیکی به سرحدات عثمانی و روسیه تزاری، همیشه در کانون توجه قرار دارد. درحقیقت بعد از دربار تهران، دربار تبریز مهم‌ترین مرکز سیاسی ایران به‌شمار می‌رود، چراکه شاه آینده از آن سر برمی‌آورد و آینده سیاسی کشور در آن تعیین می‌شود. شاید مجموع همین عوامل باشد که روس‌ها را بر آن می‌دارد که نخستین مرکز اطفائیه ایران را در تبریز بنیان گذارند، مرکزی که برخی پژوهش‌ها، تأسیس آن را در سال ۱۲۲۱ خورشیدی می‌دانند. از آنجا که روز ۷مهر در تقویم ملی ما به «روز آتش‌نشانی و ایمنی» شناخته می‌شود، امروز بهانه‌ای داریم تا در صفحه تاریخ و هویت شهرآرا درباره اطفای حریق یا همان آتش‌نشانی در مشهد قدیم بگوییم.

اولین پمپ‌های اطفای حریق در مشهد

حریق‌های مشهددر این دوره به‌کمک تخریب‌بناهای هم‌جوار و با بهره‌گیری از آب جاری با آب حوض منازل اطراف خاموش می‌شود، البته گویا در سال‌های بعد، چند پمپ در مشهد برپا می‌شود که از آن‌ها برای پمپاژ آب حوض یا جوی استفاده می‌شود. روزنامه اطلاعات یومیه در شماره ۱۹۵ سال اول خود به تاریخ ۱۹شوال ۱۳۳۲ قمری، برابر با ۱۸شهریور ۱۲۹۳ گزارش مفصلی از حریق شب گذشته بازار بزرگ مشهد و نحوه اطفای آن می‌نویسد. آن‌طور که از اسناد برمی‌آید، تا قبل از این گزارش، هیچ نشانی از استفاده از پمپ در اطفای حریق‌های مشهد نیست، «قریب ساعت ۴ دکان سیگارفروشی غلام‌رضا نام تبریزی متصل به دکانین زیر کمپرسی سرشور، غفلتا مشاعل گردیده، پلیس‌های کمپرسی به محض شکستن درب دکان، شراره آتش طوری به میانه بازار زبانه کشیده که درب دکان مقابل آتش گرفته و چون در دکان سقط‌فروشی، وصل به دکان سیگاری و دکان مقابل چندین چیلک نفت بوده، سرعیا محترق و شراره آتش به سایر دکانین و سقف چوبی بازار سرایت کرده، اتاق‌های کمپرسی را فرا گرفته. مأموران کمپرسی همین‌قدر فرصت کرده‌که با تلفن به اداره نظمیّه اطلاع داده و درصدد اطفای نایره و جلوگیری زبانه‌های آتش جسور برآمده بودند. از طرف اداره نظمیّه به تمام کمپرسی‌های محلات قدغن شد به‌فوریّت کلیه صاحب‌منصبان و پلیسان کشیک به کمک بروند. از حسن اتفاق، موقع عوض شدن کشیک پلیس بوده، یک کشیک را برای حفاظت محلات گذارده و کشیک دیگر با نهایت سرعت به محل احتراق برده. مطابق دستورالعمل اداره نظمیّه، یک قسمت پلیس را در بازار و گذرها به جهت پایدن سیدعلی‌ها و جلوگیری از شراره چوپالیان که با یک شدت و حرارتی حاضر شده بودند و برای حراست اموال کسبه که دکانین خود را خالی کرده و در بازار ریخته بودند، مأمور نمود. بقیه از اطراف با بیل و کلنگ مشغول بریدن و قطع کردن اتصال دکانین و خانه‌های اطراف آتش شده و بر حسب تقاضای اداره نظمیّه، دستگاه تلمبه بزرگ از بانک مراپحه قزاق‌های مأمور بانک به‌فوریّت به بازار آورده و نیز یک دستگاه تلمبه دیگر هم از خانه حاجی محمدحسن حکاک آورده، از دو طرف بازار مشغول پاشیدن آب به محل احتراق شدند. حوض‌های خانه‌های اطراف که تمام شد، سقف حمام شاه را که متصل به بازار است، خراب، تلمبه را نصب کرده، مشغول آب زدن شدند. پس از زحمت زیاد از تجاوز نایره به اطراف، جلوگیری و تا قبل صبح، آتش را خاموش کردند».

نخستین تشکیلات اطفائیه در تبریز

در این بین تبریز که پیشگام امر اطفای حریق است، درست ۱۰سال بعد از ایجاد بلدیّه، تشکیلات، اطفائیه، را در اردیبهشت ۱۲۹۶ خورشیدی افتتاح می‌کند. در مشهد اما نهاد مشخصی برای فرونشاندن حریق‌های گاه‌وبیگاه نیست و روش اطفای حریق به‌همت نیروهای نظمیّه، به یآوری مردم تا اواخر دوره قاجار، همچنان برقرار است. روزنامه، فکر آزاد، در شماره ۳۳سال اول خود به تاریخ ۱۲ربیع‌الاول ۱۳۴۱ قمری، برابر با ۱۰آبان ۱۳۰۱ خورشیدی، از حریق پنج روز قبل مشهد در دکان عطاری حاج سیدحسن عطار در اول بازارچه سرسوق خبر می‌دهد که به همین شیوه فرونشسته است: «از کمپرسی بازار به رئیس نظمیّه راپورت داده، آقای یاور پاشاخان با ادوات اطفائیه به محل حریق حاضر شده و از سایر نواحی هم کمک طلبیده، به مساعدت عداى از اهالی، حریق را خاموش می‌نمایند». همین روزنامه، یازده روز بعد در شماره ۳۵ از حریق سخت کاروان سرای «مشهدی‌ستار» می‌نویسد که «مردم و نظامیان مشغول اطفای آتش بودند. یادر شماره ۴۹ به حریق منزل آقای سرهنگ مهدی‌خان، رئیس توپخانه، اشاره می‌کند که «آقای رئیس نظمیّه با عده‌ای آژان و آلات اطفائیه به محل حریق رفته، حریق منبوز را به مساعدت عده‌ای از نظامیان، خاموش نمودند».

تصاویر استفاده‌شده در این گزارش، متعلق به آتش‌نشانی مشهد و عملیات اطفای حریق توسط آنان است / دهه ۵۰ خورشیدی

پلیس‌ها؛ اولین آتش‌نشانان مشهد

در روزگاری که وسایل ارتباطی بسیار مختصر و اندک بوده است، برای باخبر شدن از حریق‌هایی که تبریز را تهدید می‌کند، یک برج به اینکار روس‌ها ساخته می‌شود؛ برج آتش‌نشان یا، یانقین، که هنوز هم در شهر تبریز برپاست. یک نفر پیوسته بر فراز آن چشم می‌کشد تا از هرجای شهر دودی برخاست، بلافاصله به نیروهای پایین برج خبر دهد و عملیات اطفای حریق در کمترین زمان ممکن با چند پمپ دستی برنزی و مسی دوطرفه آغاز شود. در مشهد و دیگر شهرهای ایران اما چنین وسایلی وجود ندارد. آن‌طور که روزنامه «حبل‌المتین» در شماره ۹هشتم انتشار خود به تاریخ ۱۰شعبان ۱۳۱۸ برابر با ۱۲آذر ۱۲۷۹ خورشیدی درباره «حریق در خراسان» می‌نویسد، شهر مشهد «اسباب اطفائیه، ندارد؛ در خیابان علیا، جنب شفاخانه حضرت رضا، ساعت ۶ ایرانی که ۱۲ انگلیسی است، بیستم‌ماه جمادی‌الآخری (۲۳مهر) می‌باشد، حرقی واقع شد و بسیار نقصان به اهالی وارد آورد ولی چون کاروان سرا و مدرسه در آن محل واقع است، مردم اجتماع نموده و با زحمات بسیار به اطفای آن پرداختند. با وجود این، شش باب دکان با اموال و ائقال خاکستر گردید، به‌طوری‌که از دیده صاحبان آن دکانین به‌جای آشک، خون می‌بارد. افسوس که در همچو بلدی که دارای این وضع خیابان است، اسباب اطفائیه وجود ندارد». نویسنده این مطلب، تأسف می‌خورد که شهری که قدیمی‌ترین خیابان ایران را دارد، وسیله‌ای برای خاموش کردن آتش ندارد. در این روزها حرقی اگر رخ می‌دهد، خاموش کردن آن برعهده قوای نظمیّه و پلیس است. کما اینکه در مطلبی که روزنامه «نوبهار» در شماره ۲۲ سال اول خود به تاریخ ۱۷مهر ۱۳۲۹ قمری، برابر با ۲۷دی ۱۲۸۹ درباره درگیری پلیس‌ها و دربان‌های آستانه منتشر کرده است، مفاد نامه‌ای از دربان‌ها را می‌آورد که آن را جناب حاجی میرزا علی‌اصغر رضوی برای جناب ایالت می‌فرستد تا غائله را بخواباند. اولین بند نامه این است: «انتظام و مسئولیت چهار بست کلیتا با دربان‌ها باشد و پلیس‌ها را در آنجا امرونهی باقی نماند، ولی شب‌ها درذبگیری و مسئولیت سرعت و حریق با پلیس باشد».

اطفا به روش انهدام!

بدیهی است اطفای حریق با استفاده از روش‌های سنتی یا تخریب‌بنا، در عین ناکارآمدی، آسیب‌های فراوانی به‌دنیاال دارد؛ روزنامه اطلاعات یومیه در همان شماره ۱۹۵ خود می‌نویسد: «۳درب دکان از آنتیفقه‌فروش، قالی‌فروش، رزازی و سمساری، قنادی، عطاری، نانواپی، بلورفروشی، صرافی، فشنگ‌فروشی، دواخانه و غیره که در اکثر آن‌ها اجناس و اشیای احتراقیه بوده، مستند و نیز یک نفر پلیس، پشت‌بام وارد آمد که در تحت معالجه مشتعل شده بود، سوراخ می‌کرد. دو نفر متفرقه هم ایستاده بودند، به‌واسطه سوختن تیره‌ها، یک‌مرتبه سقف خراب‌[شد]، پلیس و دو نفر دیگر در خاک و آتش فرورفته، با کمال سرعت آن‌ها را بیرون آوردند. پا و پشت و دست آن‌ها سوخته، مجروح شده بود. روز که پلیس‌ها اطراف بازار را گرفته و مشغول خراب کردن اتاق‌های نیم‌سوخته بودند، یک اتاق به روی سه نفر

متفرقه، خراب، یک نفر از آن‌ها کوبیده و مجروح شده، حمل به مریض‌خانه انگلیس کردند که مشرف به موت است». روزنامه «نوبهار» نیز که در همین تاریخ (۱۹شوال ۱۳۳۲ قمری) در شماره ۷۴ سال دوم خود، ذیل وقایع شهری به «حریق دهشتناک» پرداخته است، این‌شیوه را نقد می‌کند و می‌نویسد: «آه چه حرقی! چه آفتی! که آجرها هم سوخته بود و متأسفانه درمیان آن هیاهو و عرش زبانه‌های آتشین و دود و همهمه، به‌جز ازدحام بی‌معنی و آب‌پاشی‌های بی‌قاعده، چیزی دیده‌نی‌شد. از حسن اتفاق، سقف‌های تخته تمام شده، پشته پایوها هم تمام شد و حریق از حد جسورانه خودش تجاوز نکرد، والا تمام بازار طعمه حریق زبانه‌دار شده بود».

روزنامه رعد، دیگر جریده‌ای است که چند روز بعد در شماره ۱۹ سال پنجم انتشار خود به تاریخ ۲۴شوال ۱۳۳۲ قمری، برابر با ۲۳شهریور ۱۲۹۳ و از طریق مشهد می‌نویسد: «... چون در خانه‌های اطراف، آب جاری کمیاب بود و اسباب خاموش کردن موجود نبود، ۳۶ باب مغازه دکان سوخت. از طرف نظمیّه اقدامات به عمل آمده، از بانک روس تلمبه آورده، مشغول آب زدن شدند. هشت باب دکان را هم خراب کردند. می‌گویند زباده از ۵۰هزار تومان ضرر به صاحبان دکانین وارد آمده».

کامیون‌های چک در ناوگان مشهد

روزنامه «آفتاب شرق» در ۲۶آذر سال ۱۳۱۵ و زیر تیتر «ساختمان آتش‌نشانی» می‌نویسد: «اداره شهرداری شروع به ساختن محلی برای اتومبیل‌های آتش‌نشانی و مأمورین آتش‌نشانی کرده است. محل مزبور در ابتدا، امتدادشمالی خیابان پهلوی وازاراضی گورستان امیرمیرزا انتخاب گردیده و با سرعت پیشرفت می‌نماید». این مکان شامل نه دهانه گاراژ است که بالای آن‌ها، سه اتاق به‌منظور آسایشگاه قرار دارد. در مقابل این بخش، دو ساختمان مجزای کوچک نیز برای نگهبان و ناظم آتش‌نشانی ساخته شده است. ۲۶آبان ۱۳۱۶ داتره اتومبیل شرکت‌سهامی مرکزی از طریق وزارت داخله، قرارداد خرید یازده دستگاه خودروی پنج‌تنی آتش‌نشانی کارخانه خودروسازی چکی اشکودا را می‌بندد. سهم شهرهای شیراز، بابلسر، بهشهر، آمل، تبریز، قوچان وبروجرد یک دستگاه است و فقط اصفهان و مشهد هستند که دو دستگاه از این خودروی مدرن را می‌گیرند که با مخزن پر تا پنجاه کیلومتر نیز سرعت دارد، البته این خودروها در نیمه دوم سال ۱۳۱۷ به مشهد می‌رسند تا آتش‌نشانی مشهد با سه خودروی ویژه، شامل دو اتومبیل پنج‌تنی و یک اتومبیل دوتنی، نه‌تنها حریق‌های مشهد که در برخی مواقع، حریق‌های شهرهای مجاور را نیز فروبشاندند.

تأسیس اطفائیه در گاراژ خرازی

تشکیلات اطفائیه اواخر دهه اول قرن گذشته، در مشهد پامی‌گیرد. در این دوره، نیروهای نظنظیف اداره احتسابیه بلدیّه ضمن نظافت شهر، وظیفه کمک برای اطفای حریق را نیز برعهده دارند، کمکی که در بیشتر مواقع نتیجه خاصی به‌دنیاال ندارد و نیاز به تشکیلات اطفائیه را بیش از پیش مشخص می‌سازد. خود شهرداری در آن روزها در عمارت بزرگ (انبار فعلی نیروی انتظامی) دایر است؛ به‌همین دلیل گاراژ خرازی را در جوار خودش، به‌عنوان نخستین ایستگاه اطفائیه، انتخاب می‌کند. در آنجا تعدادی گاری اسب و سطل آب به‌عنوان وسیله اطفای حریق موجود است و تعدادی نظامی نیز به‌عنوان نخستین مأموران آتش‌نشانی مشهد انتخاب می‌شوند؛ اگرچه هیچ‌کدامشان اطلاعی در این زمینه ندارند. شیوه‌های اطفای حریق در کشور، تغییر کرده است؛ به همین دلیل شهرداری مشهد یک سال قبل از جابه‌جایی به مکان فعلی خود، یعنی در سال ۱۳۱۱ خورشیدی، درخواستی برای خرید یک ماشین آب‌پاش، مکتوب می‌کند. تحویل این ماشین دو تنی به‌دلیل جابه‌جایی ساختمان شهرداری از آرگ به میدان پهلوی (شهیدای فعلی)، با تاخیر روبه‌رو می‌شود. پس از این جابه‌جایی است که نخستین شعبه آتش‌نشانی در مشهد پامی‌گیرد. اطفائیه‌چی‌ها در این دوره علاوه بر خاموش کردن آتش، وظیفه دارند با ماشین آب‌پاشی که در اختیار دارند، معابر و خیابان‌ها را بشویند و درختان را هم آبیاری کنند.

گفتارهایی در باب تاریخ و فرهنگ شهر بهشت (فست‌نودوپه)

سرگذشت بازار مشهد (بخش هفتم)

مرضیه ترابی‌ا در قسمت قبل به‌تفصیل درباره تأثیر گسست دوم بر شکل و نحوه عملکرد بازار مشهد صحبت کردیم و گفتیم که مقارن با همین زمان، توسعه بازار شرق مشهد شتاب بیشتری به خود گرفت و به‌تدریج، از حالت انحصاری مربوط به کلی‌فروشی و اختصاص به کالاهای خاص و خام خارج شد. با وجود اینکه بازار سنتی مشهد همچنان جایگاه اولیه خود را حفظ کرده بود و مرکز اصلی امور تجاری و بازرگانی شهر شناخته می‌شد، این گسست‌ها به‌تدریج اسباب تغییرات مختلفی را در بافت سنتی این بازار به‌وجود آورد که در دوره‌های بعد، آسیب سنگینی به موقعیت آن وارد کرد. این آسیب، تنها شامل تضعیف جایگاه اقتصادی بازار سنتی مشهد نبود، بلکه به بافت و نوع معماری آن نیز، خسارت جدی وارد کرد که در قسمت‌های دیگر مشهدیات و ضمن بررسی تاریخ معماری شهری و بافت اطراف حرم رضوی، به آن اشاره خواهیم کرد.

گسست سوم و ایجاد بازارهای تخصصی

خیابانی که امروز آن را با نام شهید اندرزگو می‌شناسیم، اوایل دهه ۱۳۳۰ خورشیدی ساخته شد. این خیابان، مسیری بود که در امتداد خیابان خسروی (شهید دیالمه امروزی) به سمت میدان دقیقی (فلکه آب) شکل گرفت و هدف از ایجاد آن، کاستن از بار ترافیک موجود در فلکه حضری و آسان‌سازی عبور و مرور شهروندانی بود که به‌دلیل داشتن وسیله نقلیه شخصی، نیازمند فضای مانور بیشتری بودند. مطابق رسم آن زمان -که ظاهراً در تمام ایران رعایت می‌شد- نام این خیابان را که در امتداد خیابان خسروی قرار داشت، «خسروی‌نو» گذاشتند. برای ساخت آن، مجلس شورای ملی، را که در حدود پمپ‌نزین قرار داشت، خراب کردند و تقاطع این خیابان با خیابان پل خاکی، (آخوندخراسانی فعلی) و «شاهرضا» (آیتا... خزعلی فعلی)، به چهارراه خسروی مشهور شد که هنوز هم این نام برای مردم مشهد آشناست و از آن استفاده می‌کنند. مسیر خیابان خسروی‌نو، از میان محله سرشور می‌گذشت و به همین دلیل، بخشی از بازار سنتی شهر مشهد، بر اثر عبور این خیابان، از بین رفت و بازار چهارتکه‌شده قبلی، به پنج قسمت تقسیم شد؛ انتهای بازار سرشور تا خیابان خسروی‌نو، خیابان خسروی‌نو تا فلکه جنوبی، فلکه جنوبی تا صحن عتیق، صحن عتیق تا فلکه شمالی و فلکه شمالی به سمت راسته نوغان. احمد ماهوان در کتاب «تاریخ مشهد قدیم»، زمان تأسیس خیابان خسروی‌نو را سال ۱۳۳۲ خورشیدی می‌داند که احتمالاً چندان دقیق نیست و توسعه این خیابان، باید بیش از چند سال طول کشیده باشد. اما اینکه گسست سوم چه تأثیری بر شکل و فعالیت بازار سنتی مشهد گذاشت، نیز قابل بررسی و مطالعه گسترده است؛ هرچند که ما ناچاریم به اجمال این موضوع را بررسی کنیم. احداث خیابان خسروی‌نو، از یک سو با زهم از فضای تجاری بازار سنتی مشهد کاست و پیوستگی آن را دچار نقصان کرد. به این ترتیب، بخش جنوبی، یعنی قسمتی که از جنوب خیابان خسروی‌نو به سمت انتهای بازار سرشور امتداد داشت، رونق پیشین خود را تا حد زیادی از دست داد، هرچند که قسمت باقی‌مانده در محدوده شمال خسروی‌نو تا فلکه جنوبی هم، به‌دلیل آسیب‌های ناشی از احداث فلکه حضری در دهه ۱۳۱۰، رونق دهه‌های پرشکوهِ پیشین را نداشت، اما وضعیت آن به‌دلیل اشهار داشتن به بازار تخصصی فرش، وخیم‌نمود. امروزه این بخش از بازار قدیمی مشهد -که اتفاقاً درحال حاضر برنامه بازسازی بافت سنتی آن درحال اجراست- به بازار فرش‌فروش‌ها شهرت دارد و بخش بسیار محدودی از حافظه تاریخی این بخش از شهر مشهد، در آن حفظ شده است؛ بناهایی مانند آب‌انبار «چهل‌پایه» و مسجد تاریخی کنار آن که مربوط به دوره قاجار است، بخشی از این حافظه تاریخی محسوب می‌شود. با وجود شهرت این بخش از بازار مشهد به بازار فرش، همه حجره‌ها، سراها و تیمچه‌های آن، به فروش فرش یا خدمات وابسته به آن، مانند «رفوگری فرش» و فروش اقلام مربوط به هنر قالی‌بافی اختصاص نداشت و می‌شد درمیان آن هیاهو و سروصدا، رد و مشاغلی همچون عطرفروشی، اجرائی‌فروشی و حتی کتاب‌فروشی را دنبال کرد که تا چند دهه قبل و پیش از توسعه بسیار گسترده سال‌های اخیر و عبور محدوده اماکن متبرکه از فضای فلکه حضری، همچنان «کزدار وومریر» به فعالیت خود ادامه می‌داد؛ هرچند که نباید رقابت بازار بخش شرقی مشهد را با این بخش، در ارائه خدمات مربوط به فرش، در کاستن از جایگاه و ضربه‌نفوذ آن بی‌تأثیر بدانیم.

گسست چهارم و فروپاشی بازار سنتی مشهد

احتمالا اساسی‌ترین ضربه به ساختار بازار قدیم مشهد را که به نابودی بخش مهمی از آن انجامید، تخریب بزرگ سال ۱۳۵۴ خورشیدی وارد کرد. این تخریب که در زمان استانداری و نیابت تولیت عبدالعظیم ولیان به مرحله اجرا درآمد، یکی از وقایع پرچالش مربوط به تاریخ بازار سنتی مشهد است. رویکرد تاوأم با خشونت ولیان در تخریب بازار، انعکاس بسیار بدی درمیان مردم داشت و تصویر بسیار منفوری را از شخصیت وی، در ذهن مشهدی‌ها و به‌خصوص بازاریان این شهر باقی‌گذاشت. برای آنکه تصویر درستی از ماجرای تخریب بزرگ سال ۱۳۵۴ و تأثیر آن بر ساختار بازار سنتی مشهد داشته باشیم، باید ابتدا درباره مقدمات و چگونگی شکل گرفتن فکر چنین تخریبی صحبت کنیم. زنده‌یاد ناصر عزیزی... عطاردی، در اسان پژوه نامدار معاصر، در جلد نخست کتاب «فرهنگ خراسان» در این باره می‌نویسد: «طرح توسعه فلکه، سال‌ها در دستور کار استانداران خراسان و نایب‌التولیه‌های آستان قدس رضوی قرار داشت. ولی به‌علت مشکلات فراوانی که در اجرای آن بود، مسئولان زیر بار مسئولیت‌های اجتماعی [آن] نمی‌رفتند و برای خود در درسر ایجاد نمی‌کردند، اما این مشکلات و مسئولیت‌ها چه بود که مانع مسئولان از پذیرش اجرای چنین پروژه بزرگی می‌شد؟ مرحوم عطاردی، با نقل خاطره‌ای از «سیدجلال‌الدین تهرانی» -نایب‌التولیه آستان قدس در سال‌های ۱۳۳۰ و اوایل دهه ۱۳۴۰ که در اواخر دوره پهلوی به عضویت شورای سلطنت درآمد و سپس، استعفاى خود را از این شورا، در پاریس به حضرت امام‌خمینی تقدیم کرد- راز این خودداری را آشکار کرده است: «یکی از روزها در منزل سیدجلال‌الدین تهرانی بودم. آن مرحوم... ضمن سخنان خود می‌گفت: روزی شاه به من گفت چرا طرح فلکه را اجرا نمی‌کنی؟ گفتم ۲۵میلیون تومان به‌نرخ سال ۱۳۴۰-بدهید تا اجرا کنم. مرحوم سیدجلال‌الدین می‌گفت: در اینجا هزاران نفر کاسب، بازرگان، پیشه‌ور و مسافرخانه‌دار زندگی می‌کنند. امرامرعاش آن‌ها از محل کسب آن‌ها تأمین می‌گردد. من باید نخست برای آن‌ها محلی برای کسب‌وکار تهیه‌کنم و بعد طرح را به مورد اجرا بگذارم. این طرح سال‌ها ماند و کسی آن را اجرا نکرد، زیرا همه مانند سیدجلال‌الدین تهرانی فکر می‌کردند، بنابراین با وجود ضرورت توسعه فضای اطراف حرم رضوی، به‌دلیل رشد روزافزون آمار زائران، نحوه اجرای چنین اقدامی، نیاز به دقت و درنظر گرفتن جزئیات بسیار ساختاری و مهمی داشت که متأسفانه ولیان آن‌ها را درنظر نگرفت و چنان‌که اشاره خواهیم کرد، با اقدام او خسارات جبران‌ناپذیری به ساختار تاریخی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی بازار سنتی مشهد وارد شد.

ادامه دارد....

منابع:
اسناد
دیجیتال
سازمان اسناد
و کتابخانه
ملی.
اخبار
خراسان در
مطبوعات،
دوره
قاجار، دوره
هفده جلدی
تألیف
سیدمهدی
سیدقلبی،
«شناسایی
و معرفی
اولین‌های
شهر مشهد»،
نوشته
غلامرضا
آذری‌خاکستر.

